

DZIENNIK DLA WSZYSTKICH

ANONSOWY.

PRZEDPŁATA:

Numer pojedynczy kop. 3.

Piątek 13 Grudnia

KALENDARZ.

W Warszawie: Na prowincyi:
Miesięcz. kop. 35 I w Cesarstwie:
Kwartal. ra. 1.05 Kwartal. ra. 1.80
Półroc. „ 2.10 Półroc. „ 3.60
Rocznie „ 4.20 Rocznie „ 7.20
Na odroczenie do domu dopłaca się
kop. 5 miesięcznie.

Wschód słońca o g. 8 m. 0.
Zachód słońca o g. 8 m. 46.

Długość dnia g. 7 m. 46.
Ubyło dnia g. 8 m. 57.

Adres Redakcyi: Mazowiecka 11.

Telefonu Redakcyi Nr. 122.

Rękopisów nadsyłanych do Redakcyi nie zwraca się.
Ogłoszenia i prenumerata przyjmuje się w kantorze
Dziennika Dla Wszystkich od 9-ej rano do 7-ej wiecz.,
w Niedziele i Święta od 10-ej r. do 1-ej po południu.

Św.
Piątek Złoty P. M.
Sobota Spiridyna B. M.
Niedziela Waleryana M.
Poniedziałek Euzebjusza B. M.
Wtorek Zazara Bisk.
Środa Gracjana B. W.
Czwartek Daryusza M.

Ogłoszenia przyjmują się w Kan-
torze Administracji Dziennika Dla
Wszystkich i w Agencji Ogłoszeń
Rajchman i Frenkler ulica Senatorska
Nr. 26.

Za wiersz jeden drobnego pisma
lub jego miejsce, pierwszy raz kop. 8,
a następne razy kop. 6. Małe ogłosze-
nia za jeden wyraz po kop. 1 i pół.
Reklamy po 12 kop. za wiersz. Na-
brodki po 10 kop. za wiersz.

Wiadomości Dworskie.

W sobotę, 26-go listopada (st. st.), jako w dniu uroczystego obchodu ustanowienia orderu świętego męczennika i zwycięzcy Jerzego, oraz w dniu imienin Jego Cesarzkiej Wysokości Wielkiego Księcia Jerzego Aleksandrowicza, w Petersburgu, w pałacu Zimowym, odbyło się Najwyższe wyjście i parada kawalerów orderu Jerzego. Tegoż dnia nastąpiło złożenie przysięgi przez do-
szłego do pełnoletności Jego Cesarzską Wysokość Wielkiego Księcia Sergiusza Aleksandrowicza.

O godz. 11-ej salony pałacu Zimowego zaczęły się napełniać wojskowymi: generałami, sztab i ober-officerami gwardyi, armii i floty, urzędnikami dworu i osobami, mającymi wstęp do dworu. Wszyscy kawalerowie orderu Jerzego i osoby, mające ozdobione brylantami złote szable, uczestniczący w Najwyższym pochodzie ustawili się parami, według starszeństwa rang, w sali Białej, młodsi na przód.

Tu także zebrały się damy dworskie, członkowie rady państwa, ministrowie, senatorowie, kuratorowie honorowi i osoby należące do orszaku Cesarzkiego. W sali Herbowej byli zapasowi urlopowani szeregowcy, mający oznaki orde-

ru wojskowego. Wogóle było 1,157 osób. Stały one szpalarami po obydwóch stronach. W sali Herbowej komenderował dowódca 2-ej brygady artylerii lejbgwardyi, generał-major Onoprienko.

W sali Jerzego uszeregowali się pluton grenadyerów pałacowych, mających oznaki orderu wojskowego. Po lewej stronie uszykowali się orkiestra pułku preobrażeńskiego lejbgwardyi i innych wojsk; za grenadyerami pałacowymi zajęli miejsce zbiorowy oddział kawalerów św. Jerzego z piechoty i artylerii pieszej, którym dowodził Jego Cesarzka Wysokość Wielki Książę Sergiusz Aleksandrowicz. Dowódca pułku preobrażeńskiego lejbgwardyi. Dalej stał oddział trębaczy, złożony z 19-tu ludzi z pułków kawalerii gwardyi i artylerii konnej z trębami srebrnymi św. Jerzego i z półszwadronu szeregowców kawalerów orderu św. Jerzego z kawalerii i korpusu żandarmów. Pierwszym oddziałem półszwadronu dowodził Jego Cesarzka Wysokość Wielki Książę Mikołaj Michałowicz, drugim dowódca pułku lejbgwardyi kirasyerskiego Najjaśniejszego Pana generał-major Tal; trzecim dowódca brygady artylerii konnej generał-major Orens, czwartym naczelnik szkoły kawalerskiej oficerskiej pułkownik Suchomlinow. Dalej stał zbiorowy oddział niefrontowych szeregowców. Całą paradę komenderował Głównodowodzący wojskami gwardyi i okręgu petersburskiego, Jego Cesarzka Wysokość Wielki Książę Włodzimierz Aleksandrowicz.

W środku sali, w pobliżu tronu było przygotowane miejsce do mającego się odbyć nabożeństwa.

Najjaśniejsi Państwo przybyli z Gatchyny wraz z Ich Cesarzskimi Wysokościami Cesarzowiczem Następcą Tronu i Wielkim Księciem Jerzym Aleksandrowiczem, i udali się do pałacu Zimowego. Około 12-ej Najjaśniejszy Pan wyszedł z pokoiów wewnętrznych z Ich Cesarzskimi Wysokościami Cesarzowiczem Następcą Tronu i Wielkim Księciem Jerzym Aleksandrowiczem, w asystencji ministra Dworu Cesarzkiego hr. Woroncowa-Dasskowa, dowodzącego główną kwaterą Cesarzską generał-adjutanta Rychtera i dyżurnych złożonych z generał-adjutanta ks. Imertyńskiego, generał-majora Hesse i fligel-adjutanta barona Meller-Zakomelskiego i przeszedł przez galeryę Wojenną do sali Piotrowskiej, gdzie Najjaśniejszemu Panu przedstawiali się generałowie i wojskowi. Następnie przez salę Herbową i św. Jerzego, Najjaśniejszy Pan powrócił do wewnętrznych apartamentów.

Rozpoczął się pochód według porządku, ustanowionego przez ceremoniał. W linii kawalerów św. Jerzego szli Ich Cesarzskie Wysokości Wielcy Książęta Aleksy Aleksandrowicz i Konstanty Konstantynowicz. Orszak kawalerów zamykał jeden z najstarszych kawalerów orderu św. Jerzego 1-go stopnia Jego Cesarzka Wysokość Generał-Feldmarszałek Michał Mikołajewicz, mający na sobie wstęgę orderu i buławę feldmarszałka w ręku.

Za kawalerami św. Jerzego szli Najjaśniejsi Państwo w asystencji ministra dworu Cesarzkiego i dyżurnych. Najjaśniejszy Pan miał na sobie ogólnogeneralski mundur ze wstęgą św. Włodzimierza i łańcuchem orderu św. Andrzeja. Kamerpazowie nieśli trenażki Najjaśniejszej Pani. Za Najjaśniejszym Państwem szli Ich Cesarzskie Wysokości Cesarzowicz Następcą Tronu pod rękę z Wielką Księżną Elżbietą Teodorówną i Wielki Książę Jerzy Aleksandrowicz z Księżną Heleną Jerzówną Meklemburg-Strelitz; następnie postępowała Wielcy Książęta, dalej Książęta Meklemburg-Strelitz, świta, damy dworskie i frejliny w strojach ruskich. Kiedy orszak wyruszył, wojska zaprezentowały broń, przed kawalerami orderu św. Jerzego, podczas przejścia których muzyka grała marsza pułko-

19

Dla miłego grosza.

Powieść

Maksy Ringa.

(Ciąg dalszy).

Nauczony smutnem doświadczeniem już w obecnym wypadku, zachował największą ostrożność i tajemnicę.

Pod pozorem, że potrzebuje doglądać robót, które od niejakiego czasu dosyć niedbale były prowadzone, udał się do Schunfeld osobiście.

Przeszukawszy prawie całą okolicę, znalazł on w sąsiedztwie Wegenera posiadłość, która, lubo nie miała żądanych rozmiarów, jednakże mogła być rozszerzona przez przykupienie ogrodów i pól.

Cała trudność leżała w tem, że trzeba było nakłonić pojedynczych właścicieli do sprzedaży ich posiadłości za umiarkowaną cenę.

Przypadek zrzucił, że spotkał się z

Kranzem, który w tym kłopotcie najskuteczniej mógł mu zaradzić.

— Do kogo należy ten grunt? — zapytał inżynier pocziwego olbrzyma.

— Do starego Kuntze? — odpowiedział tenże.

— A te pola?

— Moją po większej części są własnością.

— Mam szczerą ochotę zakupić to wszystko i dobrze zapłacić.

— Moje pola łatwo panu odstąpię, ale nie wiem czy stary Kunze na sprzedaż swoich się zgodzi.

— Wyświadcysz mi pan wielką usługę, skoro go o to zapytasz.

— Z przyjemnością.

— Bardzobym jednak prosił, żebyś zataił moje nazwisko i nikomu nie mówił o naszym planie.

— Na to możesz pan liczyć. W ogóle nie lubię niepotrzebnego paplania.

— Będiesz pan tak traktował to kupno jakbyś sam miał zamiar nabyć gruntu.

— Rozumiem. Boisz się pan, żeby się nie stało to samo, co z Wegenerem, który do dziś dnia nie może sobie darować, że się tak tanio ugodził.

— Wiem, że pan jesteś uczciwym człowiekiem i dla tego usługę panu chętnie.

— Ale to wymaga pośpiechu i rad-bym dziś jeszcze otrzymać stanowczą odpowiedź.

— Pójdę zaraz do starego Kunze i będę starał się załatwić interes pański podług życzenia. Mojem zdaniem, kawał ten gruntu wart najwyżej 30,000 talarów.

— Porozumiemy się w tym względzie. A za swoją posiadłość wiele pan żąda?

— Zgodzimy się, nie zedrę z pana.

— Pójdę więc tymczasem do tunelu, a pan z łaski swojej pracuj dla wspólnej sprawy.

— Za godzinę przyniosę panu odpowiedź.

Kiedy zacny wieśniak udał się do sąsiada celem poprowadzenia jak można najzgrabniej interesu, Robert skierował się ku tunelowi.

Znalazł on tutaj zupełnie opóźnione roboty, za co też głównego majstra Schuberta obrzucił wyrzutami.

Ten tłumaczył się niedostarczeniem materiałów we właściwym czasie, ale Robert nie chciał temu wierzyć.

— Dla czego nie doniosłeś mi pan o tem natychmiast — i nie poskarżyłeś się na liweranta?

— Pan inżynier zapewne żartuje —

odpowiedział Schubert ze szczególnym uśmiechem — przecież pan Bandemejer sam zajmuje się dostawą i wszyscy ludzie od niego zależą.

— To nie powinno pana powstrzymać od wypełnienia obowiązku.

— Myślałem, że ponieważ pan inżynier jest jego zięciem...

— Cóż pana obchodzi moje rodzinne stosunki? Powinieneś swoimi zajmować się interesami, a w danym wypadku zanieść skargę, jeżeli tego będzie potrzeba.

— O tem wcale nie wiedziałem — mówił zniechęcony majster — na przyszłość zastосуje się do rozkazu.

Bliższe zbadanie robót, dało niebardzo wesołe rezultaty, na sklepianach widoczne były rysy, chociaż Schubert przypisywał to wilgoci i mroźnemu powietrzu.

Robert był tego samego zdania, wszakże wydał rozporządzenia natychmiastowej poprawki i nakazał tak Schubertowi jak i innym majstrom, dać mu na tymczasem znać, jeżeli się cokolwiek pogorszy.

On sam postanowił stanowczo rozmówić się z Bandemejarem.

Był cokolwiek niespokojny, ale jednak wnet zapomniawszy o wszystkim, gdy wyszedłszy z tunelu spotkał się z Wil-

wego. Kiedy zaś zbliżyli się Najjaśniejszy Państwo, zamiast marsza, zabrzmiał hymn narodowy: „Boże, Cesarza chroń!”

W soborze dworskim, dokąd się udał cały orszak, Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę Sergiusz Michałowicz złożył przysięgę na zasadzie ustawy o Rodzinie Cesarzowskiej na wierność Panującemu Monarsze i Ojczyźnie i przestrzeganie prawa następstwa i ustanowionego Rodzinnego porządku. Wielki Książę stwierdził podpisem Swoję przysięgę i wręczył arkusz z nią ministrowi spraw zagranicznych, sekretarzowi stanu Giersowi, dla zachowania w archiwum państwowem.

Z soboru Najjaśniejsi Państwo i Osoby Rodziny Cesarzowskiej powracały w poprzednim porządku.

W końcu nabożeństwa nastąpiło „Wieloletnie” dla Najjaśniejszego Pana i Domu Panującego, a następnie protodyakon wygłosił „Wieczną pamięć” za wojowników poległych „za Wiarę, Cesarza i Ojczyznę”.

Z sali Białej Najjaśniejsza Pani z Członkami Rodziny Cesarzowskiej przeszła do salonu Złotego, a uczestniczący w pochodzie pozostali w sali, oczekując na powrót Najjaśniejszego Pana. Najjaśniejszy Pan był obecny przy odniesieniu chorągwi i sztandarów, poczem w sali Jerzego dziękował wojskom, a w Herbowej kawalerom za wierną służbę.

O godz. 1 min. 30 był w pałacu obiad dla niższych stopni, mających oznaki orderu wojskowego. Stół był nakręty na 1,400 osób. O godz. 1 min. 40, Najjaśniejszy Pan w towarzystwie Wielkich Książąt i w asystencji świty zbliżył się do stolika z wódką i zakąską i wznosił zdrowie kawalerów orderu św. Jerzego, przy czem rozległo się grzmiące „hura”. Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę Głównodowodzący Włodzimierz Aleksandrowicz, wznosił toast za Najjaśniejszego Pana. Uroczyste „hura” długo rozbrzmiewało po dolnych salach i korytarzach pałacowych. Muzyka grała hymn „Boże Cesarza chroń”. Rozkazawszy kawalerom orderu św. Jerzego zasiąść do stołu, Najjaśniejszy Pan obeszł stół i powrócił na górę do wewnętrznych apartamentów, gdzie było podane śniadanie dla Osób Rodziny Cesarzowskiej.

O godz. 5½, w sali Mikołajewskiej odbył się obiad galowy dla kawalerów orderu św. Jerzego. Najwyższy stół był

postawiony w sali koncertowej. Najjaśniejszy Pan był w mundurze pułku niżegorodskiego dragonów.

Po prawej stronie Najjaśniejszego Pana zajęli miejsca: Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę Michał Mikołajewicz, członek rady wojennej generał piechoty Kołpakowski i inne osoby—po lewej Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę Włodzimierz Aleksandrowicz, generał-adjutant Obruczew, ks. Imereżyński i inni.

Naprzeciw Najjaśniejszego Pana siedziała Najjaśniejsza Pani, mając po prawej stronie Ich Cesarzkie Wysokości Cesarzowicza Następce Tronu, Wielką Księżną Elżbietę Teodorowną i in., a po lewej Ich Cesarzkie Wysokości Wielkiego Księcia Generał-Admirała Aleksandra Aleksandrowicza, Wielką Księżną Aleksandrę Jerzównę i in.

Podczas obiadu Najjaśniejszy Pan wznosił toast za zdrowie kawalerów orderu św. Jerzego. Mieszcząc się na chórze orkiestry wraz ze śpiewakami wykonały pieśń zwycięstwa. Jego Cesarzowska Wysokość Wielki Książę Michał Mikołajewicz wznosił zdrowie Najjaśniejszego Pana. Rozległo się ogólne „hura”, mieszające się z hymnem narodowym, wykonanym przez orkiestrę i chóry.

Menu obiadu w stylu staro-ruskim było robotą artysty Waśniecowa.

Po obiedzie Najjaśniejsi Państwo przeszli do sali koncertowej, dokąd też udali się wszyscy goście, i gdzie podana była kawa. Najjaśniejsi Państwo rozmawiali z kawalerami orderu św. Jerzego.

Tegoż wieczoru Najjaśniejsi Państwo powrócili do Głazyna.

W teatrze Aleksandrowskim wieczorem było bezpłatne widowisko dla niższych stopni, odobionych oznakami orderu wojskowego. („Praw. Wiestnik.”)

Wiadomości Kościelne.

Jutro o 10-ej rano, w kościele Populińskim przy rogu ulic Długiej i Freta, odprawi się solenna wotywa z powodu tygodniowego odpustu Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny.

W tymże kościele jutro, przed ołtarzem Matki Bożkiej Ośmiesobowej, odprawi się uroczysta wotywa.

Jutro o 9 ej rano, w kościele Pobornar-

dyńskim na Krakowskim Przedmieściu, przed ołtarzem Serca Maryi Panny odprawią solenne wotywa z wystawieniem Najświętszego Sakramentu, procesją i odśpiewaniem litanii o Sercu Maryi Panny, na intencję arcybiskupa tegoż tytułu przy kościele pomienionym istniejącego i nawrócenia grzeszników.

Wojsko i finanse.

W Serbii wydana została nowa ustawa wojskowa.

Oto jej główne zaady:

Głównodowodzącym jest sam król serbski, w czasie pokoju zaś armią zarządza w imieniu króla minister wojny. Każdy serb w wieku od lat 21 do 50 podlega pełnieniu powinności wojskowej.

Od roku 21 do 30 serbowie, zdolni do pełnienia służby wojskowej, zaliczani są do armii regularnej, która dzieli się na piechotę, kawalerię, artylerię i saperów.

Kawalerzyści obowiązani są stawiać się na służbę na własnych koniach i podczas pokoju utrzymywać je własnym kosztem; dla tego do kawalerji wstępować mogą tylko ludzie zamożni.

Gwardya narodowa także swoim kosztem musi się umundurować.

Generałowie pobierają mają podczas pokoju 10,000 franków pensji, pułkownicy 7,000, majorowie 4,000, kapitan 2,700, porucznicy 1,900 i podporucznicy 1,500 franków rocznie.

W związku ściśle z wojskiem jest stan finansów w kraju.

W tym zakresie skupczyła serbska, jak i rząd energicznie likwiduje obecnie oplakany spadek, pozostawiony Serbii przez byłego króla Milana.

Minister skarbu Wuicz wyprowadza na jaw wszystkie nadużycia, popełnione przez samego Milana, podczas jego panowania.

W ciemnych, bardzo ciemnych barwach przedstawia się ten obraz.

Do odpowiedzialności pociągnięci być mają i staną przed sądem działacze dawnych ministerji za zaciąganie nielegalnych pożyczek i za różne nadużycia przy wydawaniu funduszy państwowych.

W liczbie tych działaczy znajdują się najwierniejsi słudzy byłego króla Milana; między innymi jest nawet słyn-

ny Christicz, który w swoim czasie n-chodził za zbawcę Serbii.

Jednego z członków jego gabinetu, Rakicza, pociągnięto do odpowiedzialności za przywłaszczenie sobie pieniędzy skarbowych — a los ten grozi wielu jeszcze innym członkom gabinetu.

W takich warunkach dość prawdopodobnie się wydadzą skandaliczne wieści o przekupstwie, które jakoby towarzyszyły konwersji serbskiej pożyczki kolejowej.

W broszurze zatytułowanej „Bomba,” która jeszcze ukazała się w Serbii, przytoczona jest długa lista osób, na której przekupienie, przedstawiciel banku wiedeńskiego „Landerbank,” wydać miał około sześćdziesiąt milionów.

W ten sposób bankierzy cudziemiścy zagarniali w swe ręce gospodarkę finansową serbską przy pomocy sowitych łapówek.

Broszura twierdzi, że sam Milan otrzymał dwa miliony franków, a jego najbliżsi satelici po 800,000, inni zaś po 300,000 fr.

Przy takim systemie frymarki w ręce zagranicznych finansistów dostały się serbskie koleje żelazne, monopol tabacyny i rolny.

Wina rzeczona spada na wspomnianego powyżej Robicza, ministra skarbu, za czasów gabinetu Obisticza.

Robicz głównie pracował nad zaciąganiem pożyczki, a następnie otrzymane z niej pieniądze użył w wielkiej ilości dla siebie.

Pontewaś jednak nie mógł tego uczynić bez zwrócenia uwagi, zapewne dla pozyskania niemego bezpieczeństwa masiał niejednego przypuścić do podziału przywłaszczonego grzesza z krzywdą dla własnego kraju.

Nowy rząd, a zwłaszcza przeciwnicy Austrii, będący obecnie u steru władzy, korzystają ze wszystkich tych odkryć dla stwierdzenia, jak szkodliwy, demoralizujący wpływ, wywierały bliższe stosunki z Wiedniem.

Kronika polityczna.

Czechy. Rozpuszczony niedawno sejm czeski zbierze się na sesję nadzwyczajną w czasie wakacji parlamentarnych, które trwać mają od 20-go grudnia r. b. do 10-go stycznia r. p. Zwołanie sesji nadzwyczajnej sędzię-

helmem i otrzymał od niego pomyślną wiadomość, że Kunze zgadza się na sprzedaż gruntów po oznaczonej cenie.

Co się tyczy posiadłości Krauze, zaoferował mu taką sumę, że ta o wiele przeniosła jego nadzieje.

Prosił też równie Wilhelma, aby kupno to sam uskutecznił.

Prezydujący, którego Robert był dawniej ulubieńcem, publicznie oddał mu zasłużoną pochwałę, nadto przyrzekł, że otrzyma sowite wynagrodzenie i inne bardzo korzystne roboty, skoro ukończy budowę tunelu, o przyspieszenie której prosił go usilnie.

Robert ukontentowany, pobiegł natychmiast do swojego teścia, prosząc go o pospieszenie się z dostawą potrzebnych materiałów.

Bandemejer z początku stawiał trudności, ale w końcu zgodzić się musiał, zagrożony skargą do Dyrekcji kolei.

— Bądź pan zupełnie spokojny — rzekł. — Wszystko się zrobi, co potrzeba, tylko mnie nie napieraj.

— Pan wiesz przecież, że tunel najdalej za cztery tygodnie gotów być powinien, a my jeszcze daleko jesteśmy od końca.

— Bo też bardzo trudno o robotnika.

— Jeżeli pan tylko zapłacisz im jak

należy, znajdzie się ich dostateczna liczba.

— O, nie tak prędko! Teraz żądają co najmniej dwa talary dziennie. W ten sposób ubogi przedsiębiorca może w krótkim czasie dojść do ruiny.

— Ja sędzę, że po cenach jakie panu wypłaca Dyrekcja, wszędzie dostaniecie ludzi i jeszcze oszczędzisz trochę grosza.

— Nie chcę spierać się z panem. Za cztery tygodnie tunel kompletnie będzie ukończony.

— Ale radbym, żeby roboty prowadzone były porządniej i z większą ścisłością. Przy ostatniej mojej rewizji, zauważyłem, że są pęknięcia.

— To nic nie szkodzi. Każę zrewrować swoim kosztem.

Najsupełniej uspokojony przyrzeczeniami swego teścia, Robert powrócił do robot w domu.

Tu znalazł pewne odmiany, a co najważniejsza, starano się pozostawić go w spokoju, tak, że z pewnym uśmiechem patrzył w dalszą przyszłość.

Niekiedy tylko wspomnienie o Róży i o jej smutnym losie rzucało cień na życie młodego inżyniera.

Spokój ten przecież nie trwał długo. List Schaberta, mocno go przeraził.

Pisał on, że coraz większe pokazuja

się na murach sklepienia pęknięcia, a nawet zauważył pochylenie się, dla tego prosi pana głównego inżyniera o natychmiastowe przybycie celem przedsięwzięcia zabezpieczających środków.

Z listem w rękę pobiegł Robert co tchu do teścia, ażeby mu zakomunikować tak smutną nowinę.

— Troszkę zimnej krwi, panie zięciu — rzekł tenże. — Obawa na nie się nie przysła. Nie taki czarny dyabeł jak go malują.

— Pan widzisz przecież, co pisze Schubert. Jeżeli tunel ranie, utracę od razu i miejsce i honor i całą przyszłość.

— Stoi on jakby ukuty z jednego kamienia i stać będzie, choć obadwa legniemy już na omentarzu. Schubert jest tchórz i nie zna się na niczem. Powiadają ci, że cała ta historia jest głupstwem.

— Mimo to, chcę natychmiast pojechać do Schönfelda, ażeby się osobiście o tam przekonąć. Pan mi będzie towarzyszył.

— Owszem, ale pierwszej musimy zjeść śniadanie. Do tego czasu tunel nie runie.

— Nie zatrzymam się ani minuty. Trudno by mi było przełknąć, wiedząc, że tam grozi niebezpieczeństwo tylu ludziom.

— Pan jesteś dziwak. Nie dam się

tak łatwo nastraszyć. Zobaczysz, że to wszystko nie warte torby sieczki. No, ale cóż czynię mam z uparciuchem. Każę wziąć pastet i butelkę wina.

Z gorączkową, niecierpliwością, Robert naglił opóźniającego się teścia, doznawał bowiem jakiegoś niewytlomaczonego przeczuć nieszczęścia.

Zdawało mu się, że stoją w miejscu, choć konie pędziły wytyczonym kłusem.

— Do licha, pozabijasz mi konie! — wołał Bandemejer — każdy z nich kosztuje mnie dwieście luidorów. Jeszcze przecież zdążymy.

— Daj Boże! żebyśmy się omylili w domysłach.

Im bliżej byli celu, tam silniej biło serce inżynierowi, tem większej domawiał obawy.

Nie zwracając wcale uwagi na skargi teścia, sam pochwyił za ogie i powóz teraz posunął się lotem ptaka.

Już zdala dawały się spostrzegać pojedyncze domy wioski, już wysunął się kościółek, z mgły osiadającej pola, widać było tunel i jakąś czarną, szbitą masę ludzi.

— Nie pojmuję — mówił inżynier — co znaczy to zbiegowisko?

— Bal gapią się próżniacy, nie nie robiąc — odpowiedział mularz. — Gdy nie

zaś należy Riegerowi, który wykazał, iż w programie obrad znajdują się sprawy, niecierpiące zwłoki. Między innymi ma być uchwaloną subwencja jednorazowa w sumie 100,000 guldenów dla wystawy, jaka ma być urządzoną w r. 1891-ym w Pradze czeskiej.

Niemcy. Dzienniki niemieckie podają oryginalne słowa, jakie miał wypowiedzieć do deputowanego Miquela cesarz Wilhelm w czasie obiadu urzędowego u ministra wojny. „Mówiłeś pan kiedyś we Frankfurcie nad Menem, miał się odezwać cesarz niemiecki — iż wszystkie istniejące partie polityczne zwały się i nie odpowiadają swemu założeniu. Jestem najzupełniej pańskiemu zdania, gdyż znam i uznaję tylko dwie partie polityczne: jedną, która jest ze mną, drugą — przeciwko mnie.” Oryginalne to wyznanie wiary puścił w kurs po raz pierwszy dziennik, redagowany przez pastora Stoeckera, zazwyczaj dobre poinformowanego w sprawach dotyczących cesarza i jego otoczenia.

Turcja. Ogłoszony świeżo firman w przedmiocie amnestyi dla Kandyi jest dokumentem bardzo starannie wypracowanym i następujące w jedenasta artykułach zawiera rozprządzenia: Termin urzędowania gubernatora generalnego nie ma być nadal ograniczonym; licba deputowanych kandyjskiego sejmiku zmniejsza się do cyfry 57; z których 35 będzie chrześcijańskich, a 22 mahometan. Wyborcy w liczbie pięciu z każdej gminy zbierać się będą w głównych miejscowościach okręgów; żandarmerja, składająca się dotychczas z tubylców wyspy ma być formowana edtąd z mieszkańców innych części państwa, lubo i rodowici kandyoci wyłączeni z niej nie będą; podatek dziesięciny podług przeciętowej cyfry z oszacowań ostatnich lat sześciu, ma być rozkładany na mieszkańców wsi.

Brazylja. Biuro telegraficzne Reutersa otrzymało z Lizbony nieznane dotychczas szczegóły przewrotu w Brazylji. W chwili, gdy rewolucya wybuchła, Dom Pedro wraz z rodziną przebywał w Petropolis, miejscu kąpielowym, położonem nieopodal Rio-Janeiro. W d. 15-ym listopada, gdy cesarz opuszczał kaplicę domową, jeden z adiutantów wręczył mu telegram, w którym grono wiernych dworaków wysyłało monarchę do natychmiastowego po-

wrotu do stolicy, gdzie o świcie przywódcy ruchu ogłosili już stan oblężenia, a artylerja z armatami czuwała nad wykonywaniem rozkazów rządu prowizorycznego.

Cesarz powrócił niezwłocznie do Rio Janeiro, a po przybyciu do pałacu został otoczony przez wojsko, jeden zaś z oficerów odczytał dekret gen. Fonseki, zaświadczający o ogłoszeniu rzecpospolitej. Dom Pedro zwołał na naradę ministrów i starał się utworzyć nowe ministerjum pod przewodnictwem Saraiwa'y. Fonseka jednak zawiadomił cesarza że wszelkie wysiłki będą daremne, gdyż rzecpospolita, popierana przez armię, ogłoszoną została nieodwołalnie; nadto obecność rodziny panującej opuścił kraj co najrychlej. Po krótkiej naradzie z otaczającymi cesarz postanowił opuścić Brazylję.

O godz. 2 ej nad ranem zjawił się w pałacu przedstawiciel nowego rządu, który oświadczył, iż rodzina cesarska, nie może pozostać w Rio-Janeiro nawet do rana, gdyż wszelkie dowody sympatyj dla rodziny panującej w czasie przejazdu przez ulice w dzień biały, mogłyby spowodować rozlew krwi. Hrabia d'En tedy wraz z małżonką i dziećmi udali się niezwłocznie pieszko na wybrzeże, dokąd podążyła za nimi para cesarska w powozie eskortowanym przez oddział kawalerji. Małeńki parowiec przewoził wygnancew na pokład okrętu wojennego, zkąd po 24 godz. przesadzono ich na pokład parowca „Alagoas“, który natychmiast wyruszył w drogę do Lizbony, eskortowany przez pancernik brazylijski, aby zapobiedz wylądowaniu w Bahja, lub w innym porcie brazylijskim. Na wysokości wyspy Fernando-Nosonha wypuścił Dom Pedro gołębia pocztowego, który poszybował ku Rio-Janeiro z kartą na szyi, zawierającą ostateczne pożegnanie monarchy do kraju. Wogóle żaden z przywódców ruchu nie miał bezpośredniego stosunku z cesarzem. Wszystko zostało załatwione przez osoby trzecie. Natychmiast po wyjeździe rodziny cesarskiej ogłosił rząd prowizoryczny dekret, zawierający 11 punktów głównych: rzecpospolita federacyjna zostaje ogłoszoną; każda prowincja wybiera będzie swoje władze wykonawcze i prawodawcze; do czasu

wyberu prezydenta, władzę naczelną sprawować będzie rząd prowizoryczny; władze skonfederowanych prowincji winny niezwłocznie zarządzić środki, mające na celu utrzymanie porządku, wszędzie, gdzie kolwiek tylko utrzymanie porządku okaże się niemożliwem, władze miejscowe powinny uciekać się do pomocy siły zbrojnej; ponieważ rzeczpospolita usnana została za obowiązującą formę rządu, żadne inne nie mogą być w oddzielnych prowincjach wprowadzone, dopóki konstytuenta nie ogłosi postanowień w tej mierze; wojsko i marynarka mogą otrzymywać rozkazy jedynie od rządu prowizorycznego; Rio Janeiro tymczasem będzie stolicą całego państwa, dopóki zgromadzenie narodowe innych uchwał nie poweźmie.

„Gwiazdka“.

W sobotę o 3-iej z południa otwartą zostanie w salonach resuray Obywatelskiej „Gwiazdka“, urządzona staraniem warszawskiego Towarzystwa dobroczynności na rzecz ubogich starców, kalek i sierot pod opieką Towarzystwa zostających.

Według zawiadomienia nadesłanego nam przez Towarzystwo dobroczynności, lista sklepów i dam, które w tych sklepach sprzedawać będą, tak się przedstawia:

1) Sklep własny p. Żukowskiej.

Pani: z Duninów Borkowskich Konstantowa Żukowska wraz z pannami Zofią i Marylą Grefkowiczównami.

2) Sklep galanteryjny Brüsera.

Panie: z Zielińskich Edwardowa Leowa i z Goldstandów Wiktorowa Kronenbergowa.

3) Bazar wyrobów kobiecych.

Oprócz pań: Hortensji Lewentalowej i Maryi z Szymanowskich Olszewskiej oraz panny Lucyiny Smoleńskiej:

W sobotę:

Panie: Natalia Lewicka, Leokadya drowa Wojciechowska i z Sobolewskich Mara Olszewska.

W niedzielę:

Panie: Marya Ilnicka z siostrzenicami Laurą z Maykowskich Karwowską i Maryą Maykowską, Teodozja Kazimiersowa Wasilewska, Marya Julianowa Jasińska i z Sobolewskich Mara Olszewska.

W poniedziałek:

Panie: Marya Szlezzygier-Kamińska, Melania Aleksandrowa Rajchmanowa, Leokadya drowa Wojciechowska i Józefa Szlezzygierówna:

We wtorek:

Panie: Natalia Lewicka, Szlezzygier-Kamińska i Mara Olszewska.

4) W sklepie własnym ks. Teniszewowa i Edwardowej Epsztainowej.

Panie: z Sobolewów ks. Eliza Teniszewowa z siostrą, p. Pauliną Sobolewówną, i z Pinińskich Edwardowa Epsztainowa z córką Maryą.

5) W sklepie własnym Wiktorowej hr. Ronikierowej.

Panie: z Węstawowiczów hr. Wiktorowa Ronikierowa, z hr. Żubieńskich Michałowa Wejszenhofowa, z Wejszenhofów hr. Wiktorowa Sołtanowa, z Jełowickich Marcelowa Michałowska i p. Michalina Oskierkówna.

6) W sklepie Mieczkowskiego z fotografiami.

Panie: z Łempickich Kazimierzowa Fudakowska i z Wollmerów Anna Waszkiewiczowa.

7) Sklep własny hrabiny Raczyńskiej.

Panie: Julia z książąt Golcynów Konstantowa Górka z córką Zofią i z Górskich Kazimierzowa Sołbąńska.

8) Sklep własny hrabiny Branickiej.

Pani z hr. Zomoyskich hr. Pelagia Branicka.

9) Sklep własny hrabiny Walewskiej.

Panie: z hr. Przeździeckich hr. Wincentowa Walewska z córką Lilą i baronowa Zofia Hartingh.

10) Paproćki — księgarnia.

Panie: Marya z Hauków Julianowa Kosińska z córką Zofią i Aleksandrowa z Hauków Kosińska.

11) Muśnicki — cygara i papierosy.

Panie: z Lentzkich Salomea Stelzman z córką Zofią i panną Wandą Friben i z Bakowskich Józefa Pawliciewiczowa z córką Zofią.

12) Grodzki — zabawki optyczne i mechaniczne.

Panna Zofia Trintler z pannami: Heleną i Maryą Störl oraz panną Zofią Kröger.

13) Waliński — galanterja.

Panie: z Konarszewskich Michalina Zalewska z pannami: Stefanią, Zofią,

ma kota w domu, myszy hulają samopas.

— Czy nie słyszysz pan krzyku? — zapytał nasłuchując bojaźliwie inżynier. — Jakież chyba wydarzyło się niebezpieczeństwo.

— Doprawdy, tracisz pan zmysły. Czyliżby stali oni tak spokojnie, gdyby nastąpił jaki wypadek?

— Czy pan nie widzisz, jak biegają stworzenia tu i owdzie. Ze wsi coraz nowi przybywają ludzie. To nic dobrego nie zapowiada.

Na nowo inżynier zaciął konie, tak, że powóz podskakiwać zaczął na kamieniach.

— Dla Boga!... wywrócisz i powóz połamiesz w kawałki.

W kilka minut już zbliżyli się zupełnie do tunelu.

Już z oddalenia słykać było groźne krzyki zebranych robotników, które zdwoiły się, gdy inżynier wyskoczył z powozu.

— Co się stało? — zawołał zbladły drgającym głosem.

Robotnicy zgromadzili się w okolo niego, a mieli twarze groźne, iskrzące spękania.

Niejaki czas panowało grobowe milczenie, jakby przerażenie odjęło im mowę.

Tylko po ich zbladłych obliczach, po dziwnych szepciach, można było domyślać się niebezpieczeństwa.

— Chęć wiedzieć co się stało? — zawołał głośno Robert.

— Sklepienie zapadło się! — rzekł Schubert — tunel zasypany gruzami.

I zaraz odezwały się skargi i przekleństwa, do których dołączył się płacz, krzyki i łamanie rąk nieszczęśliwych kobiet i dzieci.

Robert był zgnębiony, niezdolny wymówić ani jednego wyrazu, ani wydać nawet głosu, stał on jak skamieniały posąg, jak zbrodniarz w obec tych ludzi klnących i grożących.

Bandemejer drząc na całym ciele, starał się ukryć za nim.

I jeszcze upłynęło chwil kilka aż inżynier zdolałszy opanować wzruszenie, zaczął się wypytwać o szczegóły wypadku.

Jak mu opowiedział Schubert — robotnicy dzisiaj rano weszli jak zwykle do tunelu, nie przewidując niebezpieczeństwa, zauważyli tylko szersze rysy i większe pochYLENIE się ścian.

Od chwili do chwili w sklepieniu dało się słyszeć lekkie trzeszczenie, jak gdyby świda zapuszczanego w mury.

Ponieważ odgłos nie był zbyt wyraź-

ny, robotnicy zajęli się zwykłemi czynnościami aż do śniadania.

W czasie śniadania wielu z nich opuszcilo tunel, aby spożyć jadło na otwartem powietrzu; tylko około ośmiu, a może dziesięciu ludzi, którzy na drugim końcu tunelu, przy świdrach byli zajęci, pozostało w głębi.

Nagle rozległ się huk, a będący na wierzchu uczuli mocne wstrząśnienie, jakby zapadanie się ziemi.

Przestraszeni podbiegli do miejsca tunelu, myśląc, że ładunek dynamitu nie spodzianie wybuchnął.

Kiedy mówił Schubert, podeszliśmy do tunelu, ujrzelśmy wejście zasypane gruzami, spadłymi gruzami, spadłymi kamieniami i ziemią, tak, że niepodobna było tam dostać się wcale...

— A ludzie, którzy znajdowali się w głębi? — zawołał Robert przerażony.

— Zabici, uduszeni! — odpowiedział Schubert.

— Litościwy Boże!

Znowa rozległy się krzyki, klątwy i groźby.

Te wrzaski obudziły w Robertcie niezwykłą energję.

— Musimy jakimkolwiek bądź sposobem — zawołał — uratować nieszczęśliwych!

— Obawiam się czy to nie zapóźno,

a wreszcie narazić się można samemu na niechybną śmierć — rzekł Schubert.

— Kto nie jest podłym tchórzem, ten pójdzie za mną! — krzyknął Robert. Tam czekają za nas!... Dalej...

Uzbrojony szuflą, którą wyrwał z ręki obok stojącemu robotnikowi, inżynier poskoczył do wejścia tunelu.

Twierdził, że rzucały błyskawice, cała postać nabrała sprężystości i siły.

Pochwyceni zapalem i odwagą inżyniera, robotnicy, poszli za nim, oraz ludzie ze wsi, na których czele znalazł się też i Wilhelm.

— Naprzód! Naprzód! — rozlegało się ze wszystkich stron.

Przedewszystkiem, po obejrzeniu miejsca wypadku, Robert kazał usunąć kamienie i gruz.

Setki rąk rzuciło się z szuflami, rydlami i motykami.

Inżynier nie dał się zastraszyć trudnościami i olbrzymią pracą.

Oznajac ciągnąc na nim winę, sam, jak prosty robotnik zaczął pracować kilofem i motyką.

W niespełna kilka godzin, otworzyło się swobodne wejście, ale dostać się tam nikt nie miał odwagi; ciemny otwór przerażał widmem niechybnej śmierci; krok ten był śmiałym, był szaleństwem,

Melanja i Emilja Rossé i hrabina Piotrowa Żubieńska.

14) Gajduszewski — galanterya i zabawki.

Panie: z Przyłuskiej Leonowa Krysińska, z Polniańskich Bronisława Kozanecka, z Bersanów Aleksandrowa Kraushar z panną Emilją Frankenstein.

15) Floryanowicz — wyroby z terrakoty i majoliki.

Panie: Aleksandrowa Zawadzka z siostrą panną Eugenją Hlebowiczówną i Adamowa Stokowska.

16) Lourse — cukiernia.

Sobota i poniedziałek:

Pani baronowa Aleksandrowa Lüdowa, panna Helena Marcello-Chraszczewska i panna Jadwiga Ozakówna.

W niedzielę i wtorek:

Pani Józefowa Kotarbińska, panna Zofja Noiretówna i panna Wanda Barszczowska.

Z miasta i kraju.

* Ministerium dóbr państwa, opracowuje, jak się dowiaduje „Nowoje Wremia“ nową ustawę o majoratach.

* Ministerium skarbu, jak donoszą dzienniki petersburskie, zezwoliło na przewóz maki tranzytowo z Austrii przez Radziwiłłów i Odessę do Anglii.

* Egzaminy. W przyszłą niedzielę odbywać się będą egzaminy wstępne do klasy przygotowawczej szkoły niedzielno-handlowej; lekcje zaś we wszystkich klasach rozpoczną się 22 b. m.

* Odnaleziony. Staś Plocharski o którego zaginięciu donosiliśmy w swoim czasie, został odnaleziony. Przebywał on przez miesiąc w Mławie, dokąd piechota zaszła, a jednego z krownych swoich. Ten ostatni zawiadomił zaraz o wizycie redzień malca, ale list w drodze zaginął. Uciekinier wczoraj został odstawiony do domu.

* Z uniwersytetu. Na ostatnim posiedzeniu wydziału lekarskiego uniwersytetu w Warszawie, zatwierdzeni zostali w stopniu lekarze b. studenci — panowie: Mordka Altszyller, Lejba Dawidson, Wacław Drozdowicz, Józef Finkelstein, Władysław Golimont, Aleksander Gross, Antoni Juszczyk, Abraham Kaltman, Grzegorz Kowalew, Jan

Kozakiewicz, Franciszek Koziałkiewicz, Leon Kryński, Abraham Lewin, Bogumił Łaski, Kazimierz Monczewski, Stanisław Rudolf, Wincenty Sienianas, Jakób Szancer, Wacław Szreder, Władysław Zaruski i Jan Żano.

* Tabor straży ogniowej warszawskiej składa się z machin parowych 3, z sikawek zwyczajnych 15 (między innymi 3 zapasowe), z beczek do wożenia wody 35 i z 11 omnibusów do wożenia strażaków. Skład osobisty straży jest następujący: naczelnik straży ogniowej, 5 u brandmajstrów, 1 sekretarz przy naczelniku; 1 maszynista i 312 strażaków. Nadto do czyszczenia kominów w Warszawie przy straży ogniowej istnieje oddział kominiarzy, złożony ze 180 ludzi. Wreszcie przy warszawskiej straży ogniowej znajduje się na potrzeby straży 193 konie.

* Ministerium komunikacji przeznacza na naprawy i ulepszenia komunikacji wodnej w okręgu warszawskim w roku przyszłym rs. 198,790, mianowicie: 1) Na wzmocnienie i regulację brzegów Wisły w 2, 3 i 4 dystansie i na rzekach: Bugu Zachodnim, Narwi i Biebrzy, w miejscach najtrudniejszych dla żeglugi i z brzegami najczęściej podmywanymi 50,000 rs.; 2) na zakup kamieni z łomów pod wsią Kazimierz, na brzegu Wisły 9,000 rs.; 3) na roboty regulacyjne w pierwszym dystansie rzeki Wisły 25,000 rs.; 4) na budowę domu murowanego dla naczelnika dystansu r. Wisły, w m. Nowej Aleksandryi 10,000 rs.; 5) na regulację r. Wisły w drugim dystansie 73,000 rs.; 6) na budowę 8 drag dla drugiego i trzeciego dystansu 8,000 rs.; 7) na roboty regulacyjne na r. Wiśle pod Warszawą 15,000 rs. i 8) na utrzymanie parostatku „Narew“ 3,790 rs.

* Cyrk Buscha rozpocznie szereg przedstawień w mieście naszym w dniu 3 stycznia r. p.

* Obniżka ceny. „Tygodnik Mód i Powieści“ wydawany pod redakcją tak dobrze znanego Jana Kantego Gregorowicza, zniża od Nowego Roku cenę prenumeracyjną w Warszawie z rs. 7 kop. 20 na rs. 4, na prowincyi z rs. 10 na rubli pięć rocznie. Mimo to „Tygodnik“ wychodzić będzie w formacie dotychczasowym, dołączając będzie jak dotąd wzory ubiorów i robót ręcznych, i

jak dotąd starać się o zapewnienie łamów pisma treścią mogącą zapewnić czytelnikom pożytek i przyjemność.

* Pogrzeb. Wczoraj przed południem złożono na wieczny spoczynek na cmentarzu powązkowskim zwłoki ś. p. Władysława Laskiego b. dyrektora petersburskiego banku międzynarodowego, zmarłego w Petersburgu w d. b. m.

Z kościółka powązkowskiego do katakumb eksportował zwłoki J. E. ks. arcybiskup Popiel, otoczony licznym duchowieństwem. W orszaku pogrzebowym uczestniczyło około 3,000 osób. Tramne pokrywało kilkadziesiąt wieńców.

* Drugi seans d. ra Czesława Czyńskiego odbył się wczoraj wieczorem w napelnionej szalenie sali Aleksandrowskiej w Ratuszu. Doświadczenia rozpoczął dr. Oz. na dwóch medjach własnych, a gdy uspijonym polecił zejść z estrady i przejść przez salę, przyłączyła się do nich jedna z pań obecnych, na którą przedstawienie tak oddziało, że bez pomocy hypnotyzera usnęła.

Dama ta wszedłszy następnie na estradę, wypełniała rozkazy d. ra Oz. Najwięcej zajmującym było doświadczenie z jakimś człowiekiem młodym, którego dr. Oz. starał się uspić na jego żądanie. Medium to opierało się długo ale w końcu uległo musiało.

Z kolei dr. Oz. wykonał szereg doświadczeń ciekawych i zajmujących ze sługą swym, Janem Oleszą, a następnie z wielu osobami znajdującymi się na przedstawieniu. Wszystkie powiodły się zupełnie.

A teraz ciekawy fakt. Podczas przechodzenia po sali uspijonej panny W., jakiś nie umiejący się znaleźć w przyzwoltem towarzystwie jegomość, podstawił jej nogę. W. padła naturalnie jak długa na posadzkę, i dzięki tylko przytomności kilku osób, wyszła z przygody bez szwanku. Za to jedna z pań, będąca świadkiem tej sceny, tak się przestraszyła, iż zemdlła. Dr. Oz. zajął się jej ratunkiem, po kilku sekundach przywrócił do przytomności, następnie uspił i uspokoił zupełnie.

Ciekawym też był jakiś inny jegomość, który wyszedłszy na środek sali, jął głośno wyrażać swe niezadowolenie, nazywając doświadczenia dr. Oz. eszusem.

Hypnotyzer przeprosił publiczność za

nietaktowne zachowanie się „pesymisty“ i przystąpił w dalszym ciągu do doświadczeń. Po ukończonym seansie, nagrodzono go hucznymi oklaskami.

Zimna dziś rano o 7-jej stopni 3; wczoraj w południe zimna stopni 1.

W pogoni. Z wozu stojącego przy rogatce Jerolimaskiej, skradziono wczoraj pakę, zawierającą sukna, wartości 100 ra.

Poszkodowany furman, Ludwik Habner, spotrąsł uchośiących z łapem młodzień i puścił się za nimi w pogon, a nie mając dobrze miejscowości, wpadł w rów i złamał nogę.

Żłodzieje z łapem umknęli.

Bez właściciela. Wczoraj wieczorem koleją radwiślańską przybył jakiś pasażer, który najawszy wyrobnika, Saula Rosenowej, polecił mu walinę nieść za sobą. Rosenowej uszedł za niesnającym oraz jakiś, lecz w końcu stracił go z oczu.

Nie wiedząc, co zrobić z waliną, R. edniósł ją do kancelaryi cyrkulu zamkowego.

Zagadkowa śmierć. Wczoraj rano, we własnem mieszkaniu znaleziono bez życia właściciela domu nr. 81 z ulicy Marszałkowskiej, Macieja Bogdańskiego.

Ponieważ przyczyna śmierci niewiadoma, zwłoki B. pozostawiono na miejscu do sejścia władz sądowych.

Kradzieże. Z mieszkania radcy kolegiálního, Seweryna Kozłowskiego, skradziono pakto wartości kilkadziesiąciu rubli.

— Ignacemu Kaufmanowi, zamieszkałemu przy ulicy Nowolipie pod nr. 82, skradziono różną garderobę, wartości rs. 160.

— Z mieszkania Teodora Morawskiego, przy ulicy Bielańskiej pod nr. 18, skradziono zegarek, garderobę i bieliznę, wartości 128 rs.

Śmierć z przestępu. Przed kilkoma dniami do Anny Z., przechodzącej ulicą Hołą z kilkumiesięcznym dzieckiem na ręku, podszedł jakiś mężczyzna i usiłował objąć ją w pól.

Napastowana kobieta zaczęła uciekać, niesnający wszakże puścił się w pogon za nią i zatrzymał ją w bramie jednego z domów.

Anna Z. wtedy krzykiem wezwała pomocy, osem tak przestraszyła dziecko, iż dostało konwulsyi.

Przywołano lekarza, lecz wszelki ratunek okazał się daremny, dziecko zmarło. Sprawcy wypadku nie odszukano.

marazano się na utratę życia, kilkaset osób miało opłacić własnem zdrowiem, ratunek kilku robotników.

Robert kazał przynieść pochodnie, pochwyciwszy jedną z nich, pierwszy wstąpił w okrag śmierci.

Przy blasku złotawego światła pochodni, szedł on wraz z resztą robotników, omijając ostrożnie leżące złomy.

Jeszcze kiedy niekiedy spadł kamień, sypnęła ziemia, oberwał się kawał muru, dzielny Robert słowem i czynem zachęcał, prosił, nazywał.

Obok niego Wilhelm siłą olbrzymią, dopomagając skutecznie, pracował za trzech, nieznużony, niby ulany ze spitu. Byłby jednak padł ofiarą swej gorliwości, gdyby nie Robert, który posłyszawszy trzęszenie rzucił się w tył, pociągając za sobą Krauzego.

Ogromna bryła ziemi, rozprysła się przy ich nogach.

Robotnicy pobledli, zatrzymali się, ale głos donośny inżyniera na nowo wiał w nich odwagę, posłali posłuszni głosowi tego człowieka, który teraz przekształcił się w bohatera.

Im dalej postępowali, tem bardziej mnożyły się trudności, tem większe spotykali zawady i przeszkody.

— Usunąć tej zawady, rzekł Schubert, niepodobna i tylko narazilibyśmy się na

śmierć. Marujemy tylko czas, wcale niedopomagając nieszczęśliwym. Już ich zapewne nie zastaniemy przy życiu...

— A mimo to cofnąć się, byłoby hańbą, byłoby nikczemnem tchórzostwem oświadczył Robert.

Cokolwiek nastąpi, musimy spełnić obowiązek ludzkości. Choćby tylko jeden człowiek został uratowany, już będziemy dostatecznie wynagrodzeni.

Poczem zaczął odrzucać ziemię, a pot kropliście zlewał mu czoło.

Któżby nie posiadał w ogniu za tym osłowiek gotowym do ofiar!

Jakoż z podwójną gorliwością rzucono się do pracy.

Nikt nie odezwał się, każdy wytężył siły, by dorównać w pracy drugiemu, by nie dać się uprzedzić w miłości bliźniego, w wypełnieniu świętego obowiązku. Nagle...

Słuchajcie.

Po za wałem ziemnym odezwały się zmieszane głosy.

Jeszcze jedno uderzenie motyki.

— Zjął — zawołał Robert z promieniącą szczęściem twarzą. — Boga niech będą dzięki!

— I tobie panie! — dodali do łez poruszeni robotnicy.

Żał o zrobiono mały utwór, przy

wysiłku nadludzkim, otwór coraz bardziej się rozszerzał, już można było słyszeć wyraźnie krzyki radośne uratowanych.

Z dziesięciu ludzi pozostałych w tunelu, siedmiu jeszcze żyło, trzech przygniotły, zmiążdżyły opadły mury, ale i tyjący byli dość niebezpiecznie poranieni.

Widok dobytých trupów, krzyk jaki się wyrwał z piersi obecnych, był ciousem bolesnym zadany sercu Roberta.

Pomimo to, nie tracił odwagi; rozporządził natychmiast przeniesienie niebezpiecznych rannych.

W smutnym, prawie pogrzebowym orszaku postępowali on ze zwieszoną głową, trzymając w ręku zapaloną pochodnię.

On ostatni opuścił to miejsce pełne zgrozy!

Dopiero, kiedy wyniesiono wszystkich na świeże powietrze, kiedy odgłos błogostawieństwa rozległ się z ust wszystkich, Robert uczuł zawrót głowy, jakąś ciemność w oczach i padł na ziemię zemdłony.

XI.

Kiedy nareszcie Robert otworzył oczy, nie wiedział wcale co się z nim stało i gdzie się znajdował.

Widocznie był w obcym miejscu, wypadek cały zdawał się mu sennym widzeniem.

Powoli wracała mu przytomność.

Leżał w izbie na prostym łoku, na stoliku stały flaszki z lekarstwem.

W głowie czuł zamęt, niepodobna mu było zebrać myśli.

Chciał powstać, ale nie mógł i napowrót opadł na poduszki.

Nie był sam.

Z obocznego pokoju wyszedł wysoki, silnie zbudowany mężczyzna, który spojrział na niego roztkliwionym wzrokiem.

Robert przypatrywał się niesnającemu i nareszcie poznał w nim znanego Wilhelma.

— Czy pan co potrzebujesz, panie inżynierze? — zapytał Krauze.

— Chciałbym wiedzieć, gdzie jestem? odezwał się Robert cichym głosem.

— U mnie, w moim domu, w Schönfeld.

— I jak długo tu już leżę?

— Jutro będzie cztery tygodnie.

— To niepodobna — rzekł nadzwyczaj zadziwiony. — Wszak wczoraj przybyłem do Schönfeld.

ciąg dalszy nastąpi.

* **Żm. (List „Dziennika Dla Wszystkich“).**

Rok bieżący daje się nam dobrze we znaki.

Z braku paszy wielu z gospodarzy młodych smuszonych było pomarnować połowę swego inwentarza na targach i jarmarkach za bezcen, bo parę wołów roboczych można było kupić za ra. 30, a parę koni od 40 do 50 ra. U nas też w Będzinie, obecnie nawet trudno kartofli dostać i trzeba je nabywać jak kaszę, mąkę i inne w tym rodzaju produktu na garnce i kwarty u przesu-pników.

Kwarta masła dochodzi do rubla, funt słoniny 20 kop., a funt wędliny np. szynki gotowanej 40 kop. i t. p. Gdyby za tę cenę można było tej wędliny dostać zawsze w świeżym stanie, ale gdzie tam często dostaje się ją do-brze starą, a więc i niezdrową.

* **Wiel. Jaropowce, gub. Kijowska. (List „Dziennika Dla Wszystkich“).**

Jesień mieliśmy w tym roku długą i słotną, dopiero 23 listopada st. stylu (5 grudnia n. s.) doczekaliśmy się 3-oh stopni według Reaumura i trochę śniegu. Mrozy trwają wciąż i dziś mamy już stopni 15, brakuje nam tylko wię-cej sniegu, abyśmy mogli używać sannej. Obecnie jazda jest prawdziwą męczarnią, zarówno sankami jak też i ko-lami.

Miejscowa fabryka cukru skończyła przeróbkę buraków 23 listopada st. st. Przerobiono ogółem 106,000 berkow-ców, wydatki dobre, a więc akcyonaryu-sze otrzymają dobre procenta, a praco-wnicy fabryki i folwarków cieszą się nadsięcią gratyfikacji.

Młodzież jaropowiecka zamierza zor-ganizować teatr amatorski. Oby tylko na samym projekcie się nie skończyło.

Już obecnie, chociaż to zaledwie po-czątek zimy, gospodarze narzekają na brak paszy dla bydła i koni, co więc będzie dalej?... Teżet.

* **Z pod Płońska, gub. Płocka. (List „Dziennika Dla Wszystkich“).**

Narzekają u nas na biedę, a nie dziw temu.

Przyczyn do narzekań jest wiele: nie-urodzaj, ogólny prawie, daje się dobrze we znaki całej okolicy, szczególniejsz ro-likom.

Najwięcej słyszeć skarg na ciężkie czasy pomiędzy włościanami; ci, mając łak niewiele, całą nadsięcią wyżywienia do-bytku przez zimę pokładają w sianie sztucznej, a głównie w koniczynie i sło-mie ze zboża jarych, te zaś ostatnie w ro-ku bieżącym ożyły zupełnie. W nie-kórych miejscowościach — jarzyna zupeł-nie nie zbierano z pola, prócz gryki.

Smutna perspektywa dla gospodarzy nie mających łak.

Skutkiem braku paszy na zimę, nie-jeden żywiąc dotychczas na włoce siedm lub ośm sztuk dobytku, smuszony obec-nie jest sprzedać dwie lub trzy krowki, aby mieć czem przezimować resztę.

Skutkiem zaś znowu utrzymywania zmniejszonej ilości bydła przez zimę, koniecznym jest zmniejszenie się ilości mierzwy, a zatem i skromniejsze wido-ki na urodzaje w roku przyszłym, co także wywołuje narzekania, choć może przedwcześnie jeszcze co daj Boże.

W każdym razie skargi na ciężkie czasy są uzasadnione, gdyż w stodołach i spichlerzach — pustki; w latach po-przednich na wiosnę bywało daleko wię-cej.

Ala coż robić! Trzeba umieć godzić się z losem i czem innym popędzić groź do kieszoni, choćby farmanką, co ich ty-le dla zwożenia kartofli do fabryki kro-chmalu potrzebują.

Dobre i to, że nasi przyjaciele, wy-żyłkowie ziemi, owi „dziedzice” lub „dziedziczy”, in partibus infidelium, do-brze ziemskich, karczemy po wszech-

„kultartragerzy i żydkowie uczą nas go-spedarować po swojemu; prawdziwie zaś światłych rolników jest bardzo mało; na-ich majątki, jako wzory nie chcą się włościanie zapatrywać, bo to, jak mó-wią sami, dobre dla pana tylko.

Alaż kartofle i kartofle na wódkę lub co innego sadzone corocznie na wiel-kich obszarach ziemi, choć dają chwilo-wy zarobek (?) włościanom, jednak tak nauczają ich gospodarstwa, jak gorzał-ka — trzeźwości, a oszustwo — uczciwości.

A propos oszustwa, praktykuje się o-no w miasteczkach okolicznych na róż-ne skale.

W Płońsku np. jest banda — dobrze widać zorganizowana, zajmująca się sprzedażą fałszywych (?) pieniędzy pa-pierowych, a złożona, jak mówią, jedni, z samych żydów, jak twierdzą drudzy z Niemców tylko; podług sąsiednich, ży-dzi równy mają udział w tej manipula-cyi z Niemcami.

I dziwna, a zarazem bolesna rzecz.

Znalazło się kilku takich, przeważnie ciemnych, nieoświeconych chłopków, którzy powodowani żądzą zrobienia la-two majątku, złapali się na tę ponętą wódkę, (spółka ofiaruje za 1 ra. 10 fał-szywych, ale daje tylko bibułę, obłożo-ną w pieniądze prawdziwe, rozumie się); tak, że za 300 ra. dadzą tylko 10 lub 25 ra. i już wiadomo powszechnie o kilku takich sprawach, choć poszkodowani, wstydząc się i lekając zarazem, opowia-dają je swoimi najzauważalszymi tylko; ci znouu swoim i t. d., aż sztydło z worka na jaw wyjdzie.

Oszustwa takie, choć zdarzają się dość rzadko, są jednak głośniejsze, niż drob-ne a będące na porządku dziennym, mianowicie nadużycia nowych papier-ków.

Najwięcej cierpią na tem kobiety; nieznając albowiem „nowych” papier-ków, rubla biorą za trzy, pięć i t. d.

Rozumie się, że i tu główną rolę gra-ją żydzi, jako oszuści, choć zdarza się czasem inaczej.

Od oszustwa do złodziejstwa, jeden krok tylko; słuszna zatem, że je mieści-my tuż obok siebie.

Złodziejstwo w naszej okolicy, jest również rozpowszechnione i uprawiane tak doskonale, że winowajców nie mo-żna złapać nigdy.

Jeden tylko nieletni złodziej był schwy-tany na gorącym uczynku kradzieży, to jest gdy z ojcowskiej stodoły wynosił do Dawidka pęk słomy, aby mieć za co kupić papierosów.

Oczyść demoralizacja naszego ludu przez żydów, należy do bajek z tysiąca i je-dnej nocy, jak chcą niektórzy judofile?

Oóż będzie z tego wyrostka, gdy do-rośnie?

„Od rzemyczka do koniczka”; powia-da przysłowie i racja. A któż temu wi-nien?... Pewno Dawidek, nie kto inny.

Brak oświaty daje się we znaki do-brze nassemu ludowi. Ala coż począć, kiedy uczyć się nie wiele kto chce.

Czy nie mogą, czy mogą nie posiadają wcale dzieci do szkoły. W tem winić nie można nikogo, tylko ludzi należą-cych, (czy słusznie tylko?) lub chcących należeć do „sfer wyższych, inteligent-niejszych.” Wiadomo powszechnie, że siła przykładu jest potężna, a zatem do-bry przykład rodziców, lub starszych braci, powinien zmierzać do kształcenia umysłu młodszych. A czemuż wzglę-dem chłopków są „inteligentni” jeśli nie starszą bracią? powinni zatem dawać im dobry przykład, chociażby tylko w dbaniu o naukę. Ala co tam o tem ga-dać. Niejeden powie: „żona lub córki mogą mnie oddać, abym im kupił se-sonowe kapelusze, lub suknie, a ja na to nie mam pieniędzy. Gdzież zatem mam myśleć o książkach jeszcze?” Ala nie myślę ja o kupowaniu książek; myślę, że można prenumerować jakąś gazetę, lub książki; zdaje mi się, że w Płońsku

też znajduje się ich wypożyczalnia. A zatem „wiojaka inteligencyo” dalejże do nauki, dalej do książki; jeżeli zaś tru-dno będzie z pocztą, nie trzeba się zrażać przeciwnościami, bo „nie odrazu Kraków zbudowano,” jak powiada przy-słowie. Nie mamy tu na myśli wielkich i nadzwyczajnych wysiłków, tylko roz-powszechniać naukę i oświatę pomiędzy ludem, co, rozumie się, jest powinnością każdego, dbałego o dobro ogólne, oby-watela.

Jest w naszej okolicy kilku obywateli prawdziwie pojmujących swe stano-wisko względem „maluczkich,” jest, te-mu zaprzeczyć nie można, ale jakże to jest ich niewielu i czemuż inni w ich śla-dy nie spieszą? Czemuż inni nie pomo-gą „maluczkim” do nauki, nie już mate-ryalnie, (choćby też mogli, co prawda, przykładać się do utrzymywania szkół-tek wiejskich), ale moralnie, nie pieniąd-zi, ale zdrową i z serca pochodzącą ra-dą, ale przykładem i wiernym wypeł-nianiem swych obowiązków, a także bż-interestownością, oraz bezstronnością po-glądów?... Stefan Kozłowski.

Z różnych stron.

× **Sen zimowy jaskółek.** Prof. Carlo Spegazzini, mieszkający w świeżo założo-nem mieście La Plata, w rzeszpospolitej argentyńskiej, podał następującą wia-domość o śnie zimowym tamtejszej jaskółki, Progne domestica, albo prawdopodobniej Progne chalybaea:

„Gdy w sierpniu r. z. (to jest podczas tamtejszej zimy) z małego domku zdjęto cynkowy dach, znalaziono pod nim około stu jaskółek, jedna na drugiej nagroma-dzonych i pogrążonych w śnie letargicz-nym, lecz zupełnie zdrowych, gdyż będąc wystawione na działanie słońca ooculi się i ślawo odleciały. W roku bieżącym spo-strzegłszy kilka dair w urwistym brzegu nad La Plata, począłem kopać w nadziei zobaczenia nietoperzy, lecz znalazłem kil-kaset jaskółek wymienionego gatunku na-gromadzonych tam w śnie letargicznym.”

× **Najlepiej płatnym dziennikarzem** jest obecnie Gladstone. Amerykańskie os-nopismo „Nineteenth Century”, w którym minister angielski najęścięj pomieszcza swoje prace piśmiennicze, zapłaciło mu świeżo za artykuł, zawierający 1,500 wy-razów, 100 funtów szterlingów. W ten sposób wyraz jeden wypada po 70 kopie-jek.

× **Płatne pożegnanie.** Scena rozgry-wa się w przystani parowców w Liwerpolu. Statek odpływający do Nowego Yor-ku, czeka już w pogotowiu. Wśród mnós-twa krewnych i znajomych, którzy przyby-li pożegnać odjeżdżających, awraca uwagę młoda para, o ile się zdaje, że stann ku-pieckiego. Ona odpływa do ojczyzny yan-kesów, on pozostaje w Anglii. Żegnają się całe po kilkakroć, wśród łez, pocałun-ków i uścisków, które w tem zamieszaniu nikogo nie śmują. Naraz odzywa się o-statni sygnał. „Bądź zdrowa!” — „Bądź zdrowa!” — „Jeszcze jeden uścisk i mać o-puszcza statek, który majestatycznie po-czyną odpływać. Na brzegu usły małże-ństwo zwraca się do jednego z rybaków, sto-jącego w czołzie, i pyta, czy nie chciałby zarobić 5-ciu szylingów. Ten naturalnie przystaje z ochotą i wówczas zawiązuje się między nimi następująca rozmowa:

— Widziałem tę damę czarno ubraną, tam, na pokładzie odpływającego statku?

— Widziałem.

— Otóż jest to moja żona, która udaje się do Nowego Yorku. Przysięgam jej, że będę tu stał, dopóki statek z oczu nam nie zniknie i że będę powiewał chustką na pożegnanie. Rozumiesz?

— Rozumiem!

— Ala, widział, ja nie mam, na co os-łu. Pilno mi do moich zajęć. Paniewał zaś

moja żona ma krótki warok, nie będzie zapewne miała nie przeciw temu, aby na-jał moje miejsce i swoją chustką przez ten czas powiewał.

— Dobrze, ale jeżeli pani będzie pa-trzyła przez lunetę?

— No, to staraj się na wszelki wypa-dek, przy powiewaniu, zasłaniać sobie twarz chustką.

— Rozumiem! Ala to będzie kosztować 2 szylingi i sześć pensów więcej.

— Nie nie szkodzi! Czas to pieniądza! Oto zapłata, ale spraw się dobrze!

— Postaram się...

Mąż zabiera się do odejścia, lecz wraca, przypominając sobie widocznie jeszcze o czemś.

— Ale, ale — mówi. — A dodaj tam jesz-cze parę pocałunków ręką do ust! O, taki Rozumiesz?

— Po trzy sztuka — odpowiada rybak chłodno, nadstawiając dłoń.

— Drogi! Ala co tam! Masz za piguł Do widzenia! i odchodzi spieszenie ku sta-cyi dorożek.

Z prasy ruskiej.

* „Grażdania” pisze: „Niemcy posiadają różne niezaprze-żone zalety, jako naród, skoro jednak wypadnie mówić o niemiech nadbałtyc-kich, o zachowaniu się ich obecnie, te-raz, w ważnym, dziejowym dla nich mo-mencie, wtedy ze wszystkiego co się wie i co się słyszy, trzeba przyjąć do wniosku, że owe przymioty będące właściwością Niemców, nie są tyle warte jakby się zdawało... Do takiego poglądu skłania-ła okoliczność, że ci ludzie zdradzają dziwny brak niezbędnego we własnym ich interesie taktu politycznego, brak cierpliwości a nawet rozważli...”

Wszystko to płynie z jednego źródła: z niedorzecznego zamiaru stawiania w poprzek dziejowego biegu wypadków. Widocznie pp. Niemcy nadbałtyccy nie zastanowili się nigdy poważnie nad py-taniem, czy możliwą jest rzecz w ogó-le — iść przeciwko prądowi historycz-ne-mu, i widocznie nie rozważyli dość spo-kojnie i gruntownie tej sprawy, bo inaczej odpowiedzialiby bezwzględnie na to py-tanie wraz z większością ludzi rozam-nych: „nie można” i zastosowaliby do tego swe postępowanie. Dla tego też tu i owdzie wypływają tam objawy już to upartej obstawiania za czemś nieo-kreślonym wbrew określonym ścisłe wy-maganiom rządu, już to epizodyczne wybryki namiętności, które oczywiście rzucają tylko cień na cały, że tak po-wiemy, ustrój życia niemieckiego w pro-wincjach nadbałtyckich.

W zeszłym roku opowiadano sobie, że kilku zagorzalców nadbałtyckich u-dało się podobno do księcia Bismarcka, aby zaciępnąć rady, co mają czynić. Kanclerz miał im dać następującą roz-sadną odpowiedź: „poddajcie się bezwzględnie i ukończcie całkowicie w obec sily konieczności historycznej, objawiającej się w rozkazach i w woli rządu ruskie-go.” Nie wiem czy w ogóle cała ta o-powieść zasługuje na wiarę, to jednak nie ulega wątpliwości, że tak sformuło-wana odpowiedź Bismarcka byłaby i-stotnie bardzo rozsądną.

Rada ta jest mądrą z dwóch wzglę-dów: po pierwsze zastosowanie się do niej uwalnia kraj i Niemców nadbałtyc-kich od zatargów, którychby się uni-knąć nie dało, gdyby choć drobna czę-stka tego społeczeństwa niemieckiego zeochciała wszcząć nierówną i niedorzecz-ną walkę z rządem; po drugie bezwzględ-nem poddaniem się woli i projektom rządowym, osiągnęliby Niemcy nadbał-tyccy pewność, iż rząd w reformach swych oparłby się na zaufaniu ku nim, a nie wyłączał ich dla braku tego za-ufania.

Jest to niezmiernie ważna okoliczność

w takiejdoniosłej chwili dziejowej. Czyż
możność liczenia na zaufanie rządu nie
stanowi dla strony interesowanej pewne-
go rodzaju moralnej pomocy i rękojmi
spokoju w trudnych czasach przyzwysza-
jania się do nowych urzędów, wypiera-
jących stare? A czyż odwrotnie brak
zaufania ze strony rządu do zasad nie-
mieckich, panujących w prowincjach
nadbaltyckich, nie spowodował najgor-
szych warunków, wśród których wyzna-
wcy wspomnianych przekonań zmusze-
ni będą zastosować się ściśle do progra-
mu rządowego?

Na nieszczęście Niemcy nadbaltycy
nie rozważyli dostatecznie tej kwestyi i
przesadzając przykrości swego położe-
nia, istotnie dość uciążliwego, jak za-
wsze w takich przejściowych chwilach,
pogarszają jedynie sprawę i tracą za-
ufanie ogółu ruskiego...

Czas już, aby menterzy ruchu to zro-
zumieli, czas już wpoić to przekonanie
masom niemieckim w prowincjach nad-
baltyckich!

NADEŚLANE.

— Niektóre handle sprzedają mako-
rony w paczkach z napisami imitujące-
mi etykiety firmy L. Krzymuskiego.
Szanowna Publiczność zechce łaskawie
zwracać na to uwagę, żądając makar-
onów opatrzonych etykietami z nazwi-
skiem „L. Krzymuskiego,”—
gdyż tylko za dobroć takowych fabry-
ka odpowiada.

Przedwzięta tania sprzedaż wszel-
kiego rodzaju gotowych ubiorów męz-
kich, rozpoczęta została z dniem 3 b. m.
w Magazynie Wiedeńskim.

L. Koch,
MIODOWA Nr. 2.

TELEGRAMMY

„DZIENNIKA DLA WSZYSTKICH.”

Petersburg 12 grudnia. (Tel. Ag. Pół.). Na posiedzeniu rady miej-
skiej głowa miasta oznajmił, — że w
tych dniach odbyło się pod prezyden-
cją naczelnika miasta nadzwyczajne
posiedzenie z udziałem wszystkich głów-
nych lekarzy szpitali, z powodu influ-
enzy. Uznano, że influenza nie ma żad-
nej łączności z cholerą i że zwiastuna
cholery uchościć nie może.

Londyn, 12 grudnia. (Tel. Ag. Pół.). Robotnicy gazowi oświadczyli, że
ponieważ przełożenia członków parla-
mentu i osób wpływowych, pozostały
bez skutku w obec Towarzystw gazo-
wych, przeto bezrobocie jest nieuni-
knione.

Zanzibar 12 grudnia. (Tel. Ag. Pół.). Onegdaj wojska niemieckie pod
wodzą porucznika Schmidt'a dokonały
napadu na Buszirego, który stracił
przytem 28 ludzi. Sam Busziri uciekł.

Wiedeń 12 grudnia. (Tel. Ag. Rudolfa Okręta). Influenza przybiera
tu coraz większe rozmiary. Zaszło kil-
kaset wypadków zaszlabnięcia na nią.
Niebawem rozpoczyna się między rzą-
dem austriackim i węgierskim układy
o uregulowanie waluty. Rząd węgierski
proponuje franka, jako jednostkę mo-
netarną.

Paryż 12 grudnia. (Tel. Ag. Rudolfa Okręta). Raport lekarski stwier-
dza, że nie panuje tu żadna epidemia
wśród personelu Lawru, lecz wiele o-
sób zachorowało na grype. W urzę-

dzie pocztowym i telegraficznym na
1,000 urzędników jest 130 chorych.

Paryż, 12 grudnia. (Tel. Ag. Rudolfa Okręta.) Minister Rouvier oświad-
czył w izbie, iż rząd francuski nie ma
zamiaru wypowiedzieć konwencji mone-
tarnej z państwami unii łacińskiej.

Białogród, 12 grudnia. (Tel. A. Rudolfa Okręta.) Po dokonaniu już
rozwiązaniu układu z Towarzystwem
monopolu soli, monopol ten przechodzi
pod tymczasowy kierunek rządowego
monopolu tytoniowego.

Kopenhaga, 12 grudnia. (Tel. Ag. Rudolfa Okręta.) W ostatnim ty-
godniu było 59 wypadków influenzy, z
czego 38 zaszło w szpitalu, a reszta spo-
radycznie w mieście.

Otrzymało dziś.

Mitawa, 13 grudnia. (Tel. Ag. Pół.). Minister sprawiedliwości otworzył
tu dzisiaj nowe instytucje sądowe.

Londyn, 13 grudnia. (Tel. Ag. Pół.). Robotnicy węglowi i zapalacze
Towarzystwa gazowego południowej czę-
ści miasta zaprzestali robót.

Dzięki znalezieniu nowych robotników
działalność Towarzystwa gazowego nie
uległa zawieszeniu.

Loterya klasyczna.

W dniu dzisiejszym, jako czwartym
dnia ciągnięcia V-ej klasy 158-ej lote-
ryi klasycznej, główniejsze wygrane pa-
dły na następujące numery:

Nr. 4653 rs. 20,000 u kolektorki Be-
rent w Warszawie.

Nr. 3175 rs. 4,000 u kolektorki Kró-
likowskiej w Warszawie.

Nr. 9165 rs. 4,000 u kolektorki Ja-
nowskiej w Warszawie.

Nr. 16825 rs. 2,000 u kolektorki Wen-
zel w Warszawie.

Nr. 18221 rs. 2,000 u kolektorki Mar-
kowskiej w Warszawie.

Nr. 614 rs. 1,000 u kolektorki Buła-
kowskiej w Warszawie.

Nr. 705 rs. 1,000 u kolektorki Za-
wiałowej w Warszawie.

Nr. 2152 rs. 1,000 u kolektorki Was-
kowskiej w Warszawie.

Nr. 13101 rs. 1,000 u kolektorki Wo-
dzińskiej w Warszawie.

Nr. 13656 rs. 1,000 u kolektorki Gro-
deckiej w Warszawie.

Po rs. 400: Nr. Nr. 3427, 5390, 5760,
7229, 9807, 16337, 21105 i 23335.

— **Oleje do jedzenia,** War-
szawska Olejarnia Parowa, Hoła 11.
oliwa, oleje roślinne i mineralne dla
każdego użytku, pokost i t.p. Telefon
Nr. 456. 2367.

— **Nr. 50 „Wieczorów Bo-
dajnych” tygodnika** ilustrowane-
go dla dzieci, wyszedł z druku i za-
wiera:

Tytus Chałubiński (z drzeworytem).
Podziemia zamku barwałdzkiego p.
Boguchwała.

Pieśń, śpiewana na przykładu Heli
przez ludność rybacką na nutę krakow-
ską.

Tajemnicza kula (z drzeworytem).
Wystawa starożytności (list Gołębki
z Warszawy).

Tajemnicza ręka, p. Wielistawa.
Wspomnienia młodego wędrowca z
podróży naokoło świata.

Zamigłówki i rozwiązania.
W Dodatku:

Nieposłuszeństwo ukarane, wiersz
(drzeworyt).

Prośba Adasia.

Bitwa francuzów z prusakami, przez
Maryę Brühlową.

Zamigłówka i rozwiązanie.

Skrzynka do listów.

Dodatek książkowy:

Szesnaścieletni wojewoda, powieść p.
Michalina Zielińskiego.

Redaktorka i wydawczyni
Ludwika Hauke.

— Do dzisiejszego Numeru dołącza
się na prowincję prospekt czasopisma
„Wędrowiec”.

Dział finansowy, handlowy, przemysłowy i informacyjny.

Ceny zboża.

— Na placu Witkowskiego dnia 12 b.
m. pszenicę płacono:

Za pszę 5 85— „

— białą 6.25—6.30

— wyborową 6.40—6.45

— ordynarną „— „

Za żyto wyborowe „— „

— średnie „—5.05

— wadliwa „— „

Za jęczmień 4.50—5.40

Za owies 2.80—3.15

Za grykę „— „

Na stacyi Praga drogi z Warsz.-Teresp.

w dniu 12 b. m. 1889 r.

Pszenica wyborowa 98—104, średnia

— „ ordynaryjna — „

Żyto wyborowe 86—80, średnie 83—85,

ordynaryjne 78—80.

Jęczmień wyb. 98—108, średni — „

ordynaryjny 77—79

Owies wyborowy 87—89, średni 82—86

ordynaryjny 77—80.

Wyka — „— „

Kasza jaglana wyborowa 104—118, średnia

— „ ordynaryjna — „

Targi zbożowe.

W dniu 11-go grudnia. W dniu dzisiejszym
płacono następująco:

Pszenica: kop. za pud.

średniówka biała . . . od 85 do 102

osima kółka . . . „ 86 „ 102

osima osierwona . . . „ 84 „ 102

osima bezarabaka . . . „ 85 „ 102

gierka . . . „ 82 „ 102

Żyto . . . „ 59 „ 71

Owies . . . „ 60 „ 80

Jęczmień . . . „ 54 „ 62

popyt ożywiony, ceny bez zmiany.

Wrocław, 11-go grudnia. Pszenica bez
zm., biała 174—192 m., kółka 170—
191 m., świeża biała — „ m., kółka
— „ m.

Żyto: spok., loco 168—179 m., na do-
stawę: niżej, na grudzień 177.00 m.,
na grudzień-styczeń — „ m., na kwie-
cień-maj 179 m.

Jęczmień: 150—185 m.

Owies 155—167 m.

Grosz 145—175 m.

Wszystko na 1,000 kg.

Rzepak spokoj. wybor. 307—314 m.

średni 298—297 m., gromy 276—

282 m.

Olej rzepakowy b. sm. gruda 73.50 m.

grudzień-styczeń 71.50 m., na kwiecień-

maj 69 m. za 100 kg.

Berlin, 11-go grudnia. Pszenica (kółka)
niżej, gruda 195.50 m., kwiecień-maj
201.50 m.

Żyto: spok., gruda 176.00 m., kwie-
cień-maj 176.50 m.

Owies: gruda 167.25 m. na tong.

Olej rzepakowy: na grudzień 71.90 m.,

kwiecień-maj 65.40 m.

Wiedeń, 9-go grudnia. Pszenica: b. sm.
na wiosnę fl. 9 a. 07, na maj-czerwiec
fl. 9 a. 15.

Żyto wyżej, na wiosnę fl. 8 a. 60 a., na

maj-czerwiec 8 fl. 60 a. za 100 kg.

Newy-York, 10 gruda. Pszenica: czar-
wona osima stale, loco 86 a., grudzień
84 1/2 a., maj 88 1/2 a.

Kukurudza 48 1/2 a., mąka 2 d. 80 a. za

buszel.

Okowity:

„Rektyfikacja warszawska” płaci w ty-

godzin bieżącym za wiadro 100° okowity
z akcyzą 10.37 rs.

Cena okowity z dnia 12 grudnia.

Hurt. szkl. wiadr. 823⁴—828⁴ 268—269

Pojed. mynk. w. 835⁴—838⁴ 272—273

78⁴%, z akcyzą po 2 1/2 %

Stosunek garaca do wiadra 100 — 304 1/2

Warszawa, 12 grudnia. Na placu tatej-
nym płacono dziś za okowitę: 8.28⁴ za

wiadro, czyli 2.68 za garniec.

Dowody daty. Uspokobienie alaba.

Hamburg, 9 gruda. Spirytus stale.

Notowano za hektolitr włącznie z becz-
kontraktową na grudzień-styczeń 22 m.

na grudzień-styczeń 22 m., na kwiecień-

maj 22 m.

Miód i Wosk pszczelny.

Uspokobienie i ceny bez zmiany.

Miód akacyowy, śnieżnej białości, od rs.

6 do 7, lipcowy biały od rs. 5.50 do 6;

jasno żółty od rs. 5.00, do 5.50, brązowy

od rs. 4.80 do 5.00, a ruski od 4.00 do

4.25 na pud.

Miód z woskiem krajowy od rs. 4.50

do 5.00, ruski zaś od rs. 4 do 4.30, na

pud.—stosownie do gatunku.

Wosk jasny bez fusów od rs. 18.00 do

18.80, średni rs. 17.50 do 18.00, a po-
średni rs. 16.00 do 17. na pud.

Ceny powyższe należy rozumieć franco
skład kupującego, w partyach li tylko ca-
gros, przy tarze netto i za gotówkę, —po-
dług wiadomych uszanów handlowych.

Jan Wróblewski.

Kapitałna 8.

WYKAZ DEPEZ

otrzymanych przez warszawską centralną
stacyę telegraficzną z nie doręczonych
adresantom z powodu złych adresów.

Zkład: Komu:

Otrzymało dnia 22 (4) grudnia.

Z Petersburga Magnus

Z Nikołajewa Wagner

Z Baranowicz Leon Goldberg

Z Briańska Grzybów 12

Z Kossowa Krywcowa

Otrzymało dnia 23 (5) grudnia.

Z Kossowa Kriwcowej

Z Moskwy Zabrzewski

Z Grodna Kahanowicz

Z Słoniwa G. Markus

Z Słupcy Flakoński student

Z Kłomnic Jagos

Z Kasania Weraksin

Z Łodzi Rotstein

Z Wołkowyszek Maliniak

Z Odessy Muranowska 22

Z Odessy Jabłonowski

Otrzymało dnia 24 (6) grudnia.

Z Zamościa A. A. Gulewicz

Z Hrubieszowa Faleńska

Z Amsterdamu Kraushar

Z Petersburga E. A. Berg

Z Nowosybkowa Pułk. Sokolski

Z Białej Cerkwi Naczelnik stacyi

Z Hrubieszowa I. Ko. dla Hur-

witsa

Z Odessy Kampiński

Z Petersburga Mallem

Otrzymało dnia 20 (7) grudnia.

Z Samarkandy Lewinson dla Le-

wi

Z Saibussa Rybarski, Bednar-

ski

Z Pawłowska Oserniak

Z Omoloja Kolenko

Z Bielaka Ozajkowski

Z Orle Kohan

Z Kowla Ozarnecki

Z Petersburga Malem

Z Berlina Olwert

Z Słucka Feinman

Z Petersburga Hantower

Z Smiely Gräntstein

Z Równego Gejbner

Z Bawla S. Goldwasser

Z Pensy Frachtman

Z Lublina Zempicki

Z Kijowa Radienowej

Z Tyflisu Lissner

Z Płocka Lewkowicz

TABELA WYGRANYCH

W 3-m dniu ciągnięcia 5-oj klasy 153 Loteryi
Klasycznej

dnia 13 grudnia 1899 r.

(Podług tabeli tymczasowej nieurzędowej)

Ra. 8,000 N 19218 — **Ra. 4,000**
N 18081. — **Po Ra. 1,000** N 1174 2681
6001. — **Po Ra. 400** N 2840 4087 4198
6052 10003 16836 17345. — **Po Ra. 200**
N 145 1105 2659 2816 3018 5059 5430 7826
10958 10890 11250 13781 14797 16894 19201
20718. — **Po Ra. 100** N 275 1150 1555 1986
2954 8581 9792 4049 4281 6031 6446 7151
8971 8527 9800 10299 10617 11603 11816
12586 15491 17869 19043 20341 21241 23108.

Następujące N-ra wygrały stawkę czyli
po **Ra. 50.**

14 41 55 109 189 154 190 262 293
848 1368 488 502 560 594 615 624
660 661 706 783 766 767 857 1002
23 79 1129 1232 98 97 1892 2467
1683 95 1608 25 55 59 98 1727 1918
43 54 2047 77 85 2272 78 2362 72
81 2401 53 74 80 2506 10 80 95
2666 84 2728 61 2826 78 2982 92
2001 5 47 66 3111 87 3216 80 45
88 8390 72 79 3412 52 3518 38 3613
37 80 86 3759 75 3898 3984 74 75
4023 39 86 92 4187 4240 46 4321 49
61 62 69 93 94 4480 48 49 57 4661
4708 18 27 65 77 4969 73 97 5020
44 70 93 5125 42 67 76 95 5202 5
18 66 68 72 80 5302 8 25 64 75
92 5400 5511 55 58 5617 81 65 68
5717 5812 56 64 72 5901 79 96 97
6029 45 95 6118 32 50 6314 21 6310

21 77 78 6402 18 32 53 84 6543 45
46 97 6653 6765 6880 89 58 6919 27
40 63 80 98 7008 10 70 76 80 92
7126 87 88 7303 92 57 71 82 7300
7402 10 99 7511 28 49 7617 18 28
54 52 89 94 7718 30 91 7841 49
7980 8023 48 60 8151 58 92 8223 63
73 97 8311 18 47 53 8490 8506 12
40 8623 46 85 8710 35 60 72 87 97
8808 26 64 99 8908 9077 9143 72 97
8283 9320 21 54 83 90 9410 14 50
67 98 9549 54 60 72 9692 52 9712
66 9823 71 83 9907 50 55 85 10021
99 10110 37 58 66 92 10214 16 43
45 50 76 79 10312 23 41 93 10403
27 36 73 10514 55 64 77 87 10614
41 10756 29 10810 26 30 49 10922
11038 11138 59 11235 83 94 11318
61 85 86 1145 11514 44 84 11614 11
35 47 69 11745 11908 24 40 42 56
12067 70 67 77 12146 83 12355 68
74 12302 10 22 91 96 12453 61 12582
27 12642 44 65 77 12744 53 12820
53 57 60 12914 25 53 54 13007 14
18 49 13103 30 53 13239 51 13318
13411 48 70 13576 13680 86 13706 45
13832 46 47 49 13952 14156 97 14203
19 87 74 14304 37 63 80 14414 28
29 96 14526 74 14604 14705 16 28 64
14848 07 77 14918 72 23 15001 56
57 98 15138 46 85 15207 23 43 15342
58 15408 677 77 93 15588 15634 16719
48 47 15809 50 69 15965 16022 28
49 60 75 16153 59 99 16207 25 26
66 90 16384 39 58 59 95 16407 20
27 16706 24 16813 52 80 87 17035
90 17321 53 86 17430 69 89 17518
22 40 17729 65 17816 58 17910 32 58
18064 18138 53 78 86 18252 68 74
78 79 95 18318 40 18415 23 70 18519
58 89 18654 58 18712 22 93 18898
76 77 77 86 1980 83 94 19001 4 11
30 70 83 19148 61 19200 11 89 78
19332 69 78 19412 96 19809 10 55
70 82 97 19716 21 47 19821 59 19969
20435 84 20175 20208 90 20365 86
20456 10526 59 79 20655 62 75 20738
58 20807 32 75 04 21019 78 99 21118
19 31 69 84 21295 21303 2 76 21404
83 21693 96 21615 33 65 74 21709
85 21804 13 64 75 21908 93 22091
22108 81 46 22259 77 95 22327 22494
67 78 22589 22644 22788 22860 78
22944 23106 71 86 23262 83 23350
58 61 69 23429 62 67.

Teatry Warszawskie.

Dnia 13 grudnia.

Teatr Wielki.

Dnia: „Pierścień rodzinny.“

Jutro: „Marta“ (występ p. Pattini).

Niedziela: „Gizella“ i „Divertisse-
ment tancerskie.“

Teatr Rozmaitości.

Dnia: „Osaczony.“

Jutro: „Aktorowie dworu“ i „Stra-
duja.“

Niedziela: „Dzienniczek Justyni“ i
„Niespodzianki rozwodowe.“

Teatr Mały

(przy ulicy Daniłowiczowskiej)

Dnia: Widowisko zawieszono.

Jutro: „Norwy“ (pierwszy raz).

Niedziela: „Norwy.“

Początek przedstawień o godzinie
7 1/2 wieczorem.

OGŁOSZENIA.

Fabryka Pierników

F. Skolimowskiego

ul. Stare-Miasto Nr. 21.

Na nadchodzące święta Bożego Na-
rodzenia poleca wielki wybór
pierników, znanych z wybornej sma-
ku, dobroci i taniości. 2518-39G

Suknie i Okrycia Damskie

z całą elegancją połącz najświeższych fa-
sonów wykonują

Janina Rutkowska

MIODOWA 12.

2553

GŁÓWNY SKŁAD

Zwierzyny i Ryb

Próżna Nr. 2, róg Marszałkowskiej

Otrzymałem świeże Jazgłki Cietrze-
wie, Kapłony, Pulari, Bostowskie,
Kurapaty białe, Jesiotr świeży.

Drugi Skład przy ulicy Nowy
Świat, róg Alei Jerolimskiej.
2257 Winogradów.

!! Rodzicom !!

Zalecam elementarz polski p. Reussnera.
Na nim nauczył się syn mój pięcioletni Zy-
gmunt, prawie sam czytać w 4 tygodniach.
Przekonał się można naocznie u siostry mej
p. Dworakowskiej, ul. Hoża 68 w Warszawie.

Anna Zujewska z Domanio.
2453

PRALNIA BIELIZNY

przy ul. Ordynackiej Nr. 14

istniejąca od lat 15.

Przyjmuje wyprawy wszelkie oraz
bieliznę sklepową i stołową i wykony-
wa takową jak najsumienniejszą z całą
elegancją. 111

!! Na Gwiazdkę !!

Pracownia Kapeluszy i Srojów

DAMSKICH

WARSZAWSKIEJ

ul. Żórawia Nr. 4,

urządza WYPRZEDAŻ kapeluszy damskich
od r. 2. Z czem poleca się.
2579

W wielkim wyborze

ZEKARKI

fabryk B. 24, J. Calame
Roberta, Marmod frè-
re, Perete fils, i. i. p. Oraz
niklowe remontoiry szwaj-
carskie po rs. 9, bardzo
dobrze idące, poleca

PIOTR SMALES

MAZOWIECKA 12.

2595

Na Święta i Karnawał

kupujcie Obuwie Męskie

u F. PRZEWOSKIEGO — Przejazd 5.

Trwałe. Mocne, Eleganckie. Tani.

2602

Specjalny Skład Kachetyńskich Win pod firmą „KAUKAZ“

136. Marszałkowska 136,
róg Świętokrzyskiej,

poleca najlepsze Wina ozer-
wone i białe, oraz słodkie, w
cenie od 35 kop. do 2 rs. za
butełkę. 2827

Ważne dla Dam Na Gwiazdkę

o 25% taniej sprzedaje

Okrycia Damskie
MAGAZYN

S. Lewi

Marszałkowska 114

Posiadają pracownię własną przyjmującą
obstalunki z własnego i powierzzonego ma-
teryału. 2534

KRONIKA RODZINNA

poświęcona sprawom społecznym i naukowym.

KRONIKA RODZINNA wychodzić będzie w roku przyszłym 1899 w tychże samych
warunkach i kierunku. Jak dotąd, podawać będziemy również nieistotne listy, rękopi-
sy i pamiątki znanych osobistości, udzielane nam z prywatnych zbiorów. Z
działu tego między innymi umieścić zamierzamy w dalszym ciągu „Wyjści z pami-
tników Ignacego Domeki“; studium Michała Wisniewskiego, przeznaczone do histo-
ryi literatury i nader cenny rękopis Józefa Gołuchowskiego. Nie przestajemy też być
współpracownikami naszymi w tym zakresie Kajetan Kraszewski, oraz dr. Antoni
J., który nam przysłał „Opis sabytków rzeźby i malarstwa w świątyniach polskich“,
oraz 2 teki autografów: korespondencję ks. St. Chołoniewskiego. Z artykułów
odmiennej treści mamy również przygotowane do druku: Rzecz o malarstwie wło-
ckiem hr. Wojciecha Dziadoszkiego, dalszą Podróż w głąb Islandyi J. Podlewskiego,
autora obrazów z Krainy edredonów, powieść J. Jerlicza: Z kroniki wiejskiego
dworu. Podawać również będziemy Pogadanki w związku z Kwestyonaryuszem Kro-
niki Rodzinnej, rozposzętym od lat kilka; oraz korespondencję stałą: z Paryża p.
Seweryny Duchńskiej, z Londynu Miss Biggs i z innych znaczących miast euro-
pejskich.

Jako dodatek bezpłatny dla prenumeratorów dodajemy w roku przyszłym Pa-
miątnik z 1778 roku hr. Feiksa Łubieckiego. Dla prenumeratorów zaś zupełnie no-
wych dodajemy także bezpłatnie do wyboru jeden z dodatków z lat przeszłych, to
jest: Pamiątnik Sabiny z Goskowskiej Grzegorzewskiej Pamiątnik Maryi Wessłówny
lub Przygody księżki Marcina Lubomirskiego.

Oprócz tego zaś dla wszystkich po cenach zniżonych możemy oddać wymienione
obecnie na okładce „Kroniki“ książki pożądanne w bibliotekach domowych.

PRENUMERATA roczna w Warszawie rs. 4, na prowincyi w kraju i za granicą
rs. 5 — (t. j. w Galicyi złr. 6, w Poznańskim marek 10); stosownie do tej ceny
opłata półroczna i kwartalna.

Przesyłki pieniężne adresować należy wprost do redakcyi:

Warszawa, ulica Mazowiecka Nr. 10.

ZABAWKI DLA DZIECI

w wielkim wyborze osobiście wybierane za granicą po przystępnej cenie

ALFRED ORTHWEIN

Czysta Nr. 8.

2510—476

Tygodnik Ilustrowany dla Dzieci

WIECZORY RODZINNE

„Wieczory Rodzinne“ wychodzić będą w roku przyszłym 1899 w tychże sa-
mych warunkach i kierunku przy pomocy dawnych współpracowników, do których na-
leżamy obecnie p. Zofię Urbanowską. Oprócz przybieżającej przez nią powieści, ma-
my przygotowane do druku: „Błyskawica“, opowiadanie Zuzanny Morawskiej. „Cy-
ganka“, powieść Michałiny Zielińskiej, tejsze powieść z dziejów węgierskich: „Pod
wpływem błogosławieństwa“ i „Młody podróżnik po kraju“. „Panna Marychna z
Oporowa“, opowiadanie z dawnych czasów przez A. B.

Z działu podróży „Przygody niezwykle młodego chińczyka“ spisane z „Orygi-
nalnego Pamiątnika“, oraz „Przygody poszukiwacza dzikich zwierząt w podróży po
Ameryce“. W dodatku bezpłatnym po ukończeniu powieści Michałiny Zielińskiej
„Szesnaście lat wojewoda“, której początek dodamy na sądanie nowym prenu-
meratorom za dopłatą kop 30 pomieszcimy powieść Bronisławy Porawskiej autorki
„Reginki“, „Druga matka“ i powieść naśladowaną z angielskiego przez Teresę Praż-
mowską pod tytułem: „Jasnia panienska“

„Wieczory Rodzinne“ wychodzą z dwoma dodatkami, z tych jeden ilustrowany
dla młodziejszej dąstwy, drugi książkowy. Zawierają powieści wyborowe dla młodzieży,
które oprawne w końcu roku tworzyć będą Biblioteczkę Domową.

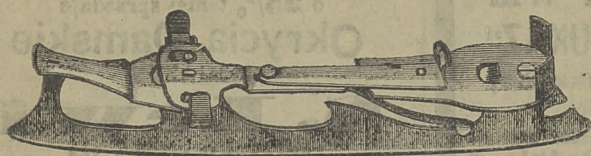
Obok treści nader urozmaiconej utworami utalentowanych autorów i autorek, za-
wzór najle, szcych wydawnictw węgierskich w tym rodzaju, podają zadania konkurs-
owe z nagrodami, historyczne i inne, mające na celu rozwijanie się umysłu i kształcenie
charakteru, oraz konkursy robót dla paucienek. Nagrody wynoszą się z książek,
albumów, rycin, fotografii i t. p. przedmiotów.

Prenumerata wynosi: w Warszawie rocznie rs. 4, na pocztę w kraju
i zagranicą rs. 5 (t. j. w Galicyi złr. 6, w Poznańskim marek 10); stosownie
do tej ceny opłata półroczna i kwartalna.

Przesyłki pieniężne adresować należy wprost do redakcyi:

Warszawa, ulica Mazowiecka Nr. 10.

Łyżwy, welocypedy, wyżymaczki, piece, maszyny do prania, żelaza do opłatków, brzytwy angl., widelce i noże stołowe, szufle do śniegu oraz wszelkie wyroby nożownicze polecają:

J. HILKNER i S-ka.

Krakowskie Przedmieście Nr. 5.

Wydawnictwo Maurycego Orgelbranda w Warszawie.

Po 15, 20 i 50 kop. zeszyt.

NOWA PRENUMERATA zeszytami na dwa dzieła w całości z druku ukończone

Żywoty Świętych Pańskich

Na wszystkie dni roku, z przydaniem do każdego pożytku duchownego i właściwej modlitwy, tudzież na wszystkie uroczystości i święta krótkie nauki,

przez **Ojca Prókopa Kapacyna.**

Objętość 74 arkuszy wielkiego formatu w 2 kolumny, podzielonych na 24 zeszyty, po niezwyklej cenie 15 kop., nabywane być mogą w odstępach dowolnych lub jednorazowo w całości za rs. 3.60, z przesyłką pocztą 4.20 kop. W oprawach bardzo ozdobnych, od rs. 4.90 do rs. 12. Na papierze welinowym rs. 4 kop. 80, z przesyłką pocztą rs. 4 kop. 40. Cena opraw w odpowiednim stosunku.

Za RYCINY litografowane ze sztychów, przedstawiające 48 Świętych, (kto mieć życzy) dopłaca się rs. 2 kop. 40.

Historia Literatury Polskiej,

NA TŁE DZIEJÓW NARODU SKREŚLONA,

przez **Marjana Dubieckiego,**

Dzieło całe w 2 tomach obejmuje 60 arkuszy druku, podzielone na 30 zeszytów po 20 kop., lub na 12 zeszytów po 50 kop. Nabywać można w dowolnych odstępach czasu. Na prowincję tylko po 3 zeszyty 50-kopiejkowych (za przesyłką 25 kop.) się wysyła. Nabyć też można jednorazowo całe dzieło (jako ukończone z druku) za rs. 6. W oprawie w półskórek chagriny rs. 7 kop. 20, w półskórek cieplej rs. 7 kop. 50. W tych razach koszt przesyłki wydawca ponosi.

Całe dzieło w oprawie, prócz ważności przedmiotu, stanowi też może śliczny upominek gwiazdkowy.

2518

Na podarki
NOWOŚCI:

Wieża Eiffa. Arytmetyka w obrazkach. Choinka z rachunkami. Praca i zabawa. Kwiatarka. Modniarka. Przystrajanie obrazków. Wyścigi. Maszynka do szycia. Kalendarzyk obrazkowy. Kolorowane tablice poglądowe.

2544

ŚWIEŻO OTRZYMANA

Oliwę Nicejską Vièrge

Oliwę Nicejską Surfino

ma zaszczyt polecić

2525-48G

SKŁAD MATERIAŁÓW APTECZNYCH

Wiktora Waligórskiego

Nowy Świat Nr. 38, w Warszawie.

Wydawca: **Piotr Noskowski.**

Druk Noskowskiego, Mazowiecka Nr. 11.

Друкароу Носковскому, — Базарна 30 Ноябрь 1889 год г.

ADRES WYDAWNICTWA:

M. WOŁOWSKI

w Drukarni A. Pajewskiego

Niecała 12.

JUŻ WYSZEDŁ

ZESZYT

VI^{ty}

ENCYKLOPEDIA HUMORU

Abonament na całe dzieło

7 rs.

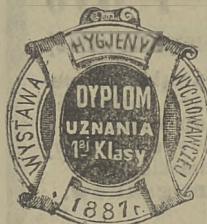
na tom

2 rs.

Cena pojedynczego zeszytu

15 kop.

2509

Wydawnictwo Gier i Zabaw

PEDAGOGICZNYCH

JULJANA MÜLLERA

Senatorska 26, wprost kościoła d. Reformatów.

NOWOŚCI NA GWIAZDKĘ

Z kąta w kąt, zabawa pedagogiczna obznajmająca z najpierwszymi figurami geometrycznymi, cena rs. 1.20.

Wieża Eiffel, wesoła gra towarzyska, wejście i zejście z wieży połączone z różnymi przegadami rs. 1.

Loterya klasyczna, pięcioklasowa, złożona z bileków, krążków do ciągnięcia oraz 50 ciu losów z humorystycznymi wierszami Paula de Coś, rs. 1.40.

Szczegółowe katalogi gier i zabaw na żądanie gratis — franco.

Wielki Wybór Zabawek

z fabryk ruskich i zagranicznych; książki dla dzieci, wzory do kolorowania farby, szkatułki z kajetami od rs. 1.50. Materiały piśmienne, papiery listowe, tektury z przyborami do pisania, notesy, piórnik, kałamarze, albumy i t. p.

2563-62G

OGŁOSZENIA DROBNE.

Posady i prace.

Panny potrzebne do staników i palt. Pracownia Krakowskie Przedmieście 57. 11949—2604

Kupno i Sprzedaż.

Do głównego Składu Dywanów Gielżyńskiego Piotra każdodziennie przybywa dużo nowości z Paryża i fabryk krajowych—dawniejsze desenie sprzedaje po znizonej cenie p. p. Handlującym rabat. Marszałkowska Nr. 187. 29

Węgle wyborowe najtaniej. Jerozolimska Nr. 38. W. Zieliński. 2017

Fortepiany kupuje, sprzedaje ratami, wydzierżawiam od rs. 8, strojenia, egzercytowanie. Książęca 4. Strzelecki. 2414

Korzystać na orasiel Z powodu wyjazdu zaraz do odstąpienia całe gospodarstwo przewozowe ze stałą robotą i wyrobioną klientellą, wraz ze stajnią, wozownią i mieszkaniami. Wiadomość w Cukierni, ul. Bieleńska, u W-go Dankusza. 11867—2582

Do sprzedania garderoba damska mało używana. Widok 8. 11738-2535

Tanie szafa jesionowa rozbierana. Łucka Nr. 6, wiadomość u stróża. 2571

Lornetki Teatralne achromatyczne, Mikroskopy, Okulary, Bino-kle, Termometry, Latarki Oznak-sięzkie, Lokomobilki, Loko-metywki parowe, najtaniej u optyka Ju-liana Drehera. Szpitalna 6. Przyjmuję repara-cje. 2576

Futro damskie, lisy, do sprzedania. Uli-ca Fręta 34, m. 8. 2598

Wyroby Tabaczne różnych fabryk. Materiały piśmienne, sprzedaż wekeli, marek i kart do gry, kontraktów, plenipoten-tye i inne druki. Bilety wizytowe bardzo ładne od 85 kop. Bilety kąpielowe Towarzystwa Akcyjnego, Kantor pism peryodycz-nych, poleca W. Biernacki, Marszałkowska Nr. 144. 2470

Obowie damskie i dzieciinne, ceny stałe a niskie. Ulica Świętokrzyska Nr. 19. Nizkie szagrynowe hamburskie przyszw rs. 3.70, wysokie 4.20, na guziki 4.80, wesy-łkie inne gatunki ceny możliwie niskie, obatalunki i reperacje przyjmuje się, towar wyborowy, robota dokładna. Z uszanowa-niem P. Radziński. 2689

Magle do sprzedania, ulica Grzybowska Nr. 15, z przyczyny słabości. 2600

Doniesienia rozmaite.

Do skonatem krojem staniki trykot-owe od 2.50, pończochy fil d'écose 50, bawelniane 50. Wybór skarpetek, kamasy Marszałkowska 129, oficyna. 2608

Warszawskie przedsiębiorstwo pogrzebowe Fijałkowskiego, Kra-kowskie Przedmieście Nr. 11 obok kościoła św. Krzyża, posiada największy wybór rakien i ka-peluszy żalobnych, woali, ubiorów pośmier-tnych, trumien, wieńców, oraz salawia naj-samiennej kompletnie pogrzeby—chhu-macye i przewożenie zwłok. 2369

A kuszerka S. P. z dyplomem War-szawskiego Uniwersytetu, zaopatrzona utensyliami zabezpieczającymi zdrowie po-łożnio, udziela porady, przyjmując panie ze słabością, Niezamożnym ustępstwa. Chmielna Nr. 83, mieszkania 17. 2497

Redaktor: **Henryk Porynka.**